Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 66 Telephone Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Kovo (March) 20, 1933 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXIII, Dienraščio XV

KRISLAI

Didysis Dniepras.
Orlaiviai Sėjai.
19,500 Automobilių.
Mūsų Pareigos.

Rašo *D. M. Šolomskas.*

Su atidarymu Dnieprostrojaus elektros gaminimo stoties Dniepro upė tampa vienas iš didelių vandens kelių, nes pagelba užtvankų pakeltas vanduo ir jis padengė visus akmenis. Šis vandens kelias sujungs Baltijos jūras su Juodomis, Dniepro upę su Donu ir Volga. Tokiu būdu kelios jūros bus apjungtos, kas suteiks Sovietų Sąjungai progos vandens kelius praplėsti ir šalį aprūpinti reikmenimis.

Prie pavasarinės navigacijos ant Dniepro upės rengiasi priruošti naujas prieplaukas. Budavojamos naujos prieplaukos Černigove, Ostere, Trechpole, Ržišceve, Perejaslavliuje, Čerkasuose ir Zaporožijoje. Ruošiama visa eilė naujų laivų specialiai del Dniepro upės aptarnavimo.

Sovietų Sąjungoje plačiai naudojama orlaiviai laukų apsėjimui. Šiemet orlaivių pagelba manoma apsėti 300,000 hektarų žemės. Orlaivis į penkias valandas laiko gali apsėti nuo 100 iki 300 hektarų žemės, žiūrint, kokių javų yra sėja. Orlaivių naudojimas prie sėjos galimas tik ten, kur apsėjami dideli plotai, kaip yra Sovietų Sąjungoje.

Maskvoje automobilių gaminimo fabrikas Stalino vardu į dieną pagamina jau po 74 automobilius bei busus. Šiemet jo dieninė produkcija pasieks po 100 naujų mašinų. Dabar baigiama budavoti nauji rūmai, kur bus gaminami vien busai. Šiemet tas fabrikas turi planą pagaminti 19,500 automobilių. Pabaigoje antro Penkių Metų Plano jis duos į dieną 200 naujų automobilių ir busų.

Sovietų Sąjungos automobilių gamybos skyrius planuoja, kad laike antro Penkių Metų Plano pravesti 240,000 kilometrų naujų asfaltinių ir cementinių kelių, taipgi pasažierinių automobilių kiekį pakelti septynis kartus daugiau, negu dabar yra. Kas liečia trokus ir busus, jų bus dar daugiau pagaminama, negu pasažierinių karų.

Raudonosios Armijos kovotojai yra gerai išlavinti. Raudonarmietis Semenov iš automatiško šautuvo iššovė 100 šūvių ir visus pataikė į cielių. Šaudė gulėdamas. Tas patsai šaulys stačias į vieną minutę ir pusę iš 100 šūvių 89 pataikė į cielių.

Viešpataujantis krizis kapitalo šalyse vis labiau plečiasi. Darbininkų klasės vargas ir skurdas didėja. Nesvarbu, kiek Roosevelto administracija giriasi, kad ji panaikins bedarbę ir grąžins "gerus laikus," to niekad darbininkų klasė negalės sulaukti. Mūsų pareiga organizuotis, apjungti milionus bedarbių darbininkų ir priversti viešpataujančios klasės valdžią ir kapitalistus suteikti tuojautinę bedarbiams pagelbą ir įvesti darbininkų draudimą.

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija ruošia bedarbės klausimu brošiūrą. Iš karto buvo planuojama išleisti 64 puslapių, bet medžiagos yra labai daug ir veikiausiai prisieis pagaminti daug didesnę.

Tuom kartu ruošiama ir viena iš geriausių apysakų "SPALIS." Apysaka "Spalis" yra iš bolševikų revoliucijos ir kovų Maskvoje 1917 metais. Kaip žinoma, ten per ištisą savaitę laiko ėjo dideli mūšiai. Apysaką parašė Jakovlev, vienas iš sugabiausių Sovietų rašytojų.

Kartu ten bus eilė ir mažesnių apyskaičių. Knyga bus labai naudinga. Mokėkite narių duokles, nes knygų išleidimas reikalauja pinigų.

Į Bendrą Frontą Prieš Fašizmą

Am. Komunistų Partija už Darbininkų Bendrą Frontą

Amerikos Komunistų Partijos Centralinio Komiteto sekretariatas pareiškė, kad musų partija pilniausiai užgiria Komunistų Internacionalo manifestą delei bendro fronto su socialdemokratais ir kitomis darbo žmonių partijomis ir organizacijomis. Greitu laiku Komunistų Partija padarys konkrečius pasiūlymus Amerikos Socialistų Partijai, Amerikos Darbo Federacijai ir Konferencijai del Progresyvio Darbininkų Veikimo ir kitoms organizacijoms delei sudarymo bendro fronto, paremto greitais bedarbių ir dirbančiųjų reikalais.

Kunigas Kėsinosi ant Jaunos Gražuolės

MUNCIE, Ind. — Metodistų episkopalų bažnyčios viršininkai nebegalėjo užglostyti darbelius savo kunigo Conway ir pripažino kaltu užpuolime ant 18 metų gražuolės Helen Huffman.

JAPONIJA GRŪMOJA CHINIJAI

TOKYO. — Japonijos karo ministeris Araki kalbėjo senate ir pareiškė, kad Chinija turi liautis priešintis Japonijai. Japonijos armija esanti pasirengus toliau veržtis Chinijos kraštan ir įvykinti "tvarką."

Naikintojų Programa, Farmeriai ir Darbininkai Kovoje Prieš Vargą

Prezidentas Rooseveltas Reikalauja Šimtų Milionų Dolerių, iš Kurių Būtų Duodama Dovanos už Laukų Užsėjimų Sumažinimą, už Derliaus Susiaurinimą.

Iš To Būtų Naudos tik Lauko Ūkio Kapitalistams, o Mažiesiems Farmeriams ir Miestų Darbininkams Gyvenimas dar Labiau Pablogėtų.

Daugybė bovelnos buvo 1932 m. sunaikinta ir milionai bušelių kviečių sukūrenta vietoj anglių, pagal prez. Hooverio valdžios patarimą; per porą metų taipgi sudeginta bei tyčia supūdyta bilionai svarų vaisių. Kodel? Todel, kad lauko ūkio produktų trustai ir monopoliai norėjo pabranginti kainas liekamiems produktams, skiriamiems rinkai.

O smulkiems ir vidutiniams farmeriams trustiniai mekleriai mokėjo tokias begėdiškai mažas kainas, kad nepadengė nei auginimo kaštų. Sykiu farmerių mokesčiai ir skolos buvo taip pakilę, kad Hooverio žemdirbystės ministeris Hyde sakė: reikėtų tris keturis sykius daugiau produktų užauginti ir parduoti, idant tie farmeriai galėtų apsimokėt bėgančius nuošimčius, mokesčius bei skolas ir patys pragyventi.

Argi ne sumizgimas pačioj valdžioj? Prezidentas liepia produktus deginti, o jo ministeris nurodo, kad kelis kartus turėtų pakilti farmų gamyba, idant išsigelbėt farmerių masėms nuo bankrūto ir bado. Ar čia nematome vieną iš kapitalistinio ūkio priešingumų?

(Tąsa 2-ram pusl.)

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Viena. — Pranešama iš Berlyno, kad socialistas Possaner, Reichstago narys, tapo nukankintas, mirė didžiausioj agonijoj. Jį nužudė fašistiniai budeliai. Taip pat fašistai užmušė kitą socialistą, Saksonijos parlamento narį.

Paryžius. — Francijoj registruotų bedarbių kovo 11 d. buvo 329,858. Tai, žinoma, tiktai maža dalis visų bedarbių.

Mukden, Mandžurija. — Kovo 17 d. susidūrė du traukiniai. Nelaimėje užmušta 50 žmonių, o 70 sužeista.

New Wilmington, Pa. — Nusišovė iždininkas Getty. Paliktame rašte sako, kad jis nusižudo su tuo tikslu, idant bankas pagelba jo apdraudos, kuri siekia $50,000, galėtų sustiprėti.

Viena, Austrija. — Vienos Anatomiškam Institute įvyko susikirtimas tarpe fašistų ir revoliucinių studentų. Septyni jaunuoliai sužeisti.

Albany. — N. Y. valstijos valdžia sako, kad tuojaus prie kelių taisymo bus paimta 150,000 darbininkų. Bet N. Y. valstijoje yra apie pustrečio miliono bedarbių. Ką tie kiti bedarbiai darys?

Philadelphia, Pa. — Nusišovė advokatas Mathay, narys valstijos seimelio. Sakoma, kad buvo laikinai išėjęs iš proto.

Philadelphia, Pa. — Nuo Walnut Lane tilto nušoko ir užsimušė Lee Patton, jaunuolis. Turėjo nervų suirimą.

Draugams ir Organizacijoms Visuose Miestuose

Komunistų Partijos Lietuvių Frakcijų Centro Biuras nutarė greitu laiku išleisti lapelį bedarbių klausimu ir bendro lietuvių darbininkų veikimo reikalais už pašalpą ir apdraudą. Lapelis bus keturių puslapių. Apart apibudinimo abelnos situacijos, mes norime, kad tame lapelyje atspindėtų taip pat vietiniai bedarbių reikalai ir kovos visuose miestuose. Todel, draugai, tuojaus surašykite savo miesto bedarbių problemas, reikalavimus, kovas ir siųskite Centro Biurui, 46 Ten Eyck St., Brooklyn.

Visos kuopos ir organizacijos parsitraukite šio lapelio platinimui. Kaina bus tik $1 už tūkstantį lapelių.

Shaw Pajuokia Amerikonus

HONOLULU. — Čionai apsistojo Bernard Shaw, Anglijos rašytojas. Jis buvo užklaustas, ką jis mano apie prezidento Roosevelto politiką. Shaw pajuokiančiai pareiškė, kad iš tos didelės audros labai mažai lietaus tebus ir kad Roosevelto krizio neprašalins.

25,000 Benamių

LONG BEACH, Cal. — Dar ir šiandien delei žemės drebėjimo nelaimės apie 25,000 žmonių randasi benamiais ir priversti gyventi ir nakvoti atviram ore. Jų padėtis gana sunki. Tručiai, žinoma, turi priegiaudą, tik vargšai palikti lauke.

KOM. INTERNACIONALO MANIFESTAS Į VISO PASAULIO DARBININKUS DELEI BENDRO FRONTO PRIEŠ FAŠIZMĄ

Siūlomas Bendras Frontas Visoms Socialdemokratinėms Partijoms, Visoms Darbo Žmonių Organizacijoms Tuojautinio Konkrečio Veikimo Pamatais; Suvienykime Darbo Žmonių Spėkas Atmušimui Kapitalistinio Ofensyvo

Mes, Lietuviai Komunistai ir Visi Revoliuciniai Darbininkai Pilniausiai Sutinkame su Komunistų Internacionalo Manifestu ir Šaukiame Visų Sriovių Organizacijas ir Draugijas Dalyvauti Bendro Fronto Konferencijose Kovai už Bedarbių Reikalus.

Mes aplaikėme pilną tekstą Komunistų Internacionalo manifesto, kuriame visi darbininkai, o ypatingai socialdemokratai, šaukiami į bendrą frontą kovai prieš fašizmą Vokietijoj ir kitose šalyse. Šis didžiausios svarbos istorinis dokumentas ištisai tilps rytdienos "Laisvėj."

Komunistų Internacionalas nurodo, kaip kruvinasis fašizmas užgulė Vokietijos darbininkų klasę, kaip fašizmui kelią praskynė socialdemokratų partijos vadų nuolatinis atmetimas bendro fronto visos darbininkų klasės. Vokietijoj Komunistų Partija pasiūlė socialdemokratams bendrą frontą dar liepos mėnesį, bet vadai atmetė. Komunistai pasiūlė bendrą veikimą po to, kai Hitleris užgrobė galią, bet ir vėl socialdemokratų vadai atmetė. Bet dabar Antrasai Internacionalas išreiškė pritarimą bendram veikimui. Tai permaina jo visoj iki šiol vedamoj politikoj.

Komunistų Internacionalas ragina visas Komunistų Partijas kiekvienoj šalyje pasiūlyti socialdemokratinėms partijoms ir visoms organizacijoms bendrą frontą prieš fašizmą ir prieš reakciją konkrečiais kovos reikalais, konkrečiu veikimu.

Komunistų Internacionalas pataria visoms Komunistų Partijoms, kad "laike tokios bendros kovos prieš kapitalą ir prieš fašizmą būtų susilaikoma nuo darymo atakų ant socialdemokratinių organizacijų. Griežčiausia kova turi būt vedama prieš visus tuos, kurie laužytų sąlygas sutarties vykinant gyveniman bendrą frontą, kaipo prieš streiklaužius, kurie griauna bendrą darbininkų frontą."

Iki šiolei, nurodo Komunistų Internacionalas, socialdemokratų partijos, o ypatingai Antrasai (Socialistų) Internacionalas, neparodė, kad norėtų sąžiniškai kovoti prieš kapitalą ir prieš fašizmą. Bet komunistai dar sykį duoda toms partijoms progos įrodyti, kad jos darbais pasirengę paremti savo žodžius.

Mes, lietuviai darbininkai ir darbininkės, sveikiname Komunistų Internacionalo siūlomą bendrą frontą prieš fašizmą ir kapitalą. Mes irgi suglauskime visas spėkas kovai prieš reakciją čionai, Amerikoje, už bedarbių tuojautinius reikalus, prieš algų kapojimus ir tt.

Visur reikia šaukti bendro fronto konferencijas visų lietuvių organizacijų bei draugijų, kuriose priklauso darbininkai. Reikia tverti bendro veikimo komitetus ir traukti lietuvių mases į kovą už pašalpą ir apdraudą bedarbiams.

Anglija Norinti Sutraukyti Komercinius ir Diplomatinius Ryšius su Sovietų Sąjunga

LONDON. — Ponas J. H. Thomas, socialistas, sekretorius Anglijos kolonijų, viešai pareiškė, kad suareštavimas Maskvoje anglų korporacijos inžinierių ir kaltinimas jų varyme sabotažo veda prie Anglijos sutraukymo ryšių su Sovietų Sąjunga.

MASKVA. — Sovietų valdžios užsienio reikalų komisaras d. Litvinovas išleido oficialį pareiškimą del suareštavimo anglų inžinierių. Jis pareiškia, kad Sovietų valdžia laikysis savo įstatymų prieš tuos anglus. Jeigu bus pamato, jie bus teisiami ir baudžiami. Drg. Litvinovas klausia: Jeigu Anglijos valdžia mano, kad suareštuoti inžinieriai yra nekalti, tai kodel ji taip bijo viešo teismo ir kodel ji taip nervuojasi del jų aresto?

Am. Liet. Darbininkų Literatūros Draugija Protestuoja prieš Faš. Terorą Vokietijoje

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Centro Komitetas pasiuntė sekamo turinio protesto telegramą Vokietijos ambasadoriui į Washingtoną:

Ambassador of Germany,
Washington, D. C.

In the name of the American Lithuanian Workers Literary Association with 5,000 members, we protest against the fascist terror raging in Germany and demand the release of Thaelmann, Torgler and other communist leaders.

D. M. Solomskas.
Central Executive Secretary of the American Lithuanian Workers Literary Ass'n.

Draugai, kiekvienas darbininkų organizacijų susirinkimas privalo priimti protesto rezoliuciją, pažymint, kiek organizacija, susirinkimas arba kuopa turi narių, ir siųsti Vokietijos ambasadoriui. Reikalauki)te, kad dd. Thaelmann, Torgler ir kiti komunistų vadai būtų tuojaus paliuosuoti. Protestuokime prieš fašistų terorą.

Washington. — Vasario mėnesio Amerikos eksporto biznis buvo $20,000,000 mažesnis, negu sausio mėnesio.

(Daugiau Pasaulinių žinių 5-tam puslapyj)

LAISVE, LITHUANIAN DAILY
Published by LAISVE, Inc.,
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States per year ------ $5.00 United States, six months....$2.50
Brooklyn, N. Y., per year....$7.00 Brooklyn, N. Y., six months...$3.50
Foreign countries, per year...$7.00 Foreign countries, six months..$3.50
Canada and Brazil, per year..$5.00 Canada and Brazil, six months $2.50

Entered as secon class matter March 11, 1924, att he Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

"LABDARYBĖS" ŽIURKIŲ DARBAI

Kaip iki šiol bedarbius "šelpia" valdininkai miestuose ir valstijose, tai yra kriminališkas šmugelis, riaketas: verstinas iš dirbančių darbininkų plėšimas mokesčių į bedarbių fondus, vogimas pačių valdiškų fondų, pagaliaus, nuodijimas bedarbių ir jų vaikų tais supuvusiais trupiniais, kurie atlieka nuo buržujinių valdininkų grafto. Koją kojon su tuom eina "labdarių" kruvinas žvėriškumas prieš nenorinčius badu mirti bedarbius, reikalaujančius pašalpos. Taip šelpimo istoriją rašos ir New Yorke ir kituose miestuose.

59 tūkstančiam užsiregistravusių bedarbių šeimynų New Yorke visai nėra pašalpos; virš šimtą tūkstančių šeimynų nepriima nei užsiregistruot pašalpai, ir dar kas savaitė šimtais ir tūkstančiais išmeta iš vadinamų "pašalpinių miesto darbų" bedarbius, šeimynų maitintojus. Virš pusė miliono nevedusių bedarbių, vyrų ir moterų, neturi teisės nei į pašalpos stotį ateit, kaipo pavieniai. Vienintėlis jiems, bade ir varge skęstantiems, gelbėjimosi šiaudas—tai tik beduonių eilės.

Kur Dedasi Bedarbių Šelpimo Pinigai?

Laiks nuo laiko iš miesto iždo skiriama po keletą milionų dolerių bedarbiam šelpt. Šį mėnesį gaunama pusantro miliono dolerių per valstijos rankas iš Finansų Atsteigimo Korporacijos. Šimtais tūkstančių dolerių yra aplupami darbininkai dirbtuvėse, miesto mokytojos ir tarnautojai būk tai bedarbiams šelpti. Kaulijimus iš darbininkų paskutinių centų, vaikščiojant po jų namus (blockaids) užgyrė ne tik bankų tūzas Morganas, bet ir socialistų vadas Norman Thomas; iš šio šaltinio taipgi nemažai tūkstančių suplaukė į miesto valdžios globą.

Bet ar alkstantieji bedarbiai gavo bent trečdalį pašalpos iš tų milionų dolerių? Veikiausia ne. Didelė pinigų didžiuma sudilo tarp politikierių pirštų. Ypač gi skandališkas jų šmugelis prieš dar dirbančius miesto darbininkus aikštėn iškilo su taip vadinamais "miestiniais darbais," kur bedarbiui duodamą viena kita diena į savaitę padirbėti. Tokiems bedarbiams turėjo būt apmokama iš tam tikro fondo su Gibsonu galviny. Bet štai kas ištikrųjų darosi, kaip rašo net kapitalistinis "World-Telegram" kovo 17 d. š.m.

Šelpėjai Naudoja Bedarbius prieš Dirbančius

Iš New Yorko ir Brooklyno ligoninių, pagal komandą valdiškų šelpėjų, buvo su 1933 m. sausio 1 d. išmesta 750 nuolatinių darbininkų, slaugių (norsių) ir kitų tarnautojų. Į jų vietas miesto valdininkai pasiuntė 2,000 bedarbių padirbėti po desėtką dienų per mėnesį. Jiems gi algas, tik labai sumažintas, mokėjo ligoninės, o ne pašalpos fondas; bet tas fondas pasiskelbė, kad jo rūpesniu yra duodama parama dviem tūkstančiam bedarbių...

Tūkstančiai nuolatinių darbininkų pavaryta iš gatvių valymo ir abelnai sanitarijos skyriaus. Į jų vietą miesto ponai pastatė su numuštomis algomis neva šelpiamus bedarbius padirbėt po porą dienų savaitėj. Šią meklerystę Gibsono komitetas irgi vadina pašalpiniais darbais bedarbiams!

Įvairūs miesto departmentai ir įstaigos susideri su šelpimo komitetu, kiek jis bedarbių atsiųs, ir sulig to išmeta į gatvę tam tikrą skaičių reguliarių darbininkų ir tarnautojų.

Baisus Algų Kapojimas Vardan Bedarbių Šelpimo

Kada Gibsono labdarybės komitetas siuntė miesto valdybai architektus delei parkų ir kitų miestinių planavimo bei prižiūrėjimo darbų,—tai valdyba jau buvo padarius jiems vietas, paleisdama nuolatinius architektus ir inžinierius. O atsiųstus bedarbius architektus tie labdariai pastatė dirbti po porą dienų savaitei už $4.50 dienai tose vietose, kur pirm mokėdavo po 200 dolerių savaitei.

Dar turintieji miestinius darbus mechanikai ir specialistai yra priversti iš savo algos mokėt didelį nuošimtį į šelpimo fondą, su kurio pagelba paskui jie bus išmesti iš darbo arba skaitysis laimingi, jeigu gaus tokį pat darbą dirbti už $4.50 dienai porą dienų per savaitę. Būna dažnai taip: vietoj apmokėt pilną algą darbininkams iš miesto iždo, šelpimo fondas jiem apmoka po kelis dolerius, o jų reguliarės algos pasilieka graftiškiems miesto valdininkams.

Centralinis šelpimo biuras, tačiaus, siuntinėja bedarbius panašiai užimti vietas išmetamų iš dirbtuvių darbininkų ir streikierių.

Graftas po Pašalpos Priedanga

Ir visas tokias niekšystes valdininkai vadina "šelpimo" darbu, nors už tokius darbus apmoka, kad ir mizernomis algomis, ne oficialiai bedarbių fondai, bet darbdaviai arba įstaigos, kur bedarbiai būna pasiunčiami.

Ką tad valdininkai daro su milionais dolerių, sutraukiamų į šelpimo fondus?—Atsakymas kiekvienam aiškus. Iš tų fondų tunka valdininkai, jų mašinos ratukai pašalpos biuruose, šnipai ir gengsteriai, kurie yra samdomi terorizuot duonos besišaukiančius bedarbius.

Bedarbių Vaikų Nuodijimas

Ir tik gražiai, kurie nuo politikierių šaikos lieka, būna panaudojami pirkimui supuvusių maisto atmatų, nuo kurių, pav., nesenai mirė bedarbių kūdikis Harleme ir 11 vaikučių smarkiai apsirgo Brooklyne, po tokio užkandžio viešoj mokykloj.

Taip ir eina, rankas pasiduodami, kapitalizmo puvimas su jo valdininkų kriminališku supuvimu.

Valdiškos kapitalizmo žiurkės suryja paskutinį bedarbių kąsnį ir palieka jiem tik nuodingas atmatas.

Ką Turime Daryti

O toliau bus dar vis blogiau, jeigu dirbantieji nestos į galingą masinį veikimą išvien su bedarbiais; bus taip ir patiems dar šiadie dirbantiems, jeigu jie nesidės į Bedarbių Tarybas delei vieningos kovos už ūmią žmonišką visiems bedarbiams pašalpą ir bedarbių apdraudos įstatymą.

Tai tokio vieningo masinio veikimo reikalams yra šaukiama ir Bendro Fronto Konferencija, Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo name, Brooklyne.

Neatsilikite ir kitų miestų lietuviai darbininkai, kurie kenčiate tuos pačius vargus! **Kiekvienoj kolonijoj šaukite plačias, masines konferencijas. Įtraukite į jąsias visas vietines ir apielinkių organizacijas kovai už duoną, už žmonišką pašalpą ir už bedarbių apdraudos įstatymą.**

Tyro Oro Svarba Gydyme

Sveikam reikia tyro oro, kad toliau sveikatą palaikyt. Juo labiau reikalingas tyras oras ligoniui, kad greičiau pagytų.

Būtinoji gyvybei ir sveikatai oro dalis yra *oxygenas*, kurį lietuviškai vadina rugštadariu, arba deguoniu. Bet oras, kaip daugeliui žinoma, nesusidaro vien iš oxygeno; dargi oxygeno yra kur kas mažiau, kaip kito elemento, kuris vadinasi *nitrogenu* arba azotu.

Kad visiems būtų aišku, kiek ore yra oxygeno bei nitrogeno dalių, imsime palyginimui šimtą dolerių. Visas oras abelnai bus kaip šimtas dolerių. Nitrogeno tuomet bus ore, kaip 79 doleriai ir 17 centų; gi oxygeno, arba deguonies—kaip 20 dolerių ir 8 centai. Tad gyvybę palaikančio oxygeno yra tik beveik ketvirta dalis, lyginant su nitrogenu.

O žmogus, jaučias daug geriau, kada iš miesto išvažiuoja į pajūrį arba laukus pievas, kur tik maža dalele yra daugiau oxygeno, negu mieste! Bet skirtumas, mieruojant sulig mūsų palyginimo, rodos, mažas—tik kokiais dešimts iki keturiolikos centų.

Apart oxygeno ir nitrogeno, ore yra maži nuošimčiai argono, angliarūgšties, amonijos ir apsčiai vandens garų. Bet apie juos šia nekalbėsime.

Moksliški Oro Pagerinimai Ligoninėse

Dabar pasižiūrėsime, kaip šiandieninis mokslas prideda ekstra porciją oxygeno, idant sergantieji greičiau pagytų ligoninėse nuo tokių ligų, kaip: plaučių įdegimas (pneumonia), širdies ligos, dusulys, šienligė, džiova, silpnaprotystė, mažakraujystė ir kt.

Viena iš taip naujoviškai įrengtų ligoninių yra Marlboro miestelyj, N. J. Štai kambarys, 23 pėdų ilgio ir 14 pėdų pločio, į kurį prileidžia daugiau oxygeno, negu yra atvirame ore—lauke. Kambario sienos, langai ir durys taip įtaisyta, kad oras iš lauko beveik negali pats savaime įeiti, arba labai mažai.

Durys yra dvigubos; tarp dvejų durų lentų yra tiek tuštumos, kad joj išsitektų žmogus. Kada slaugei (norsei) ar gydytojui reikia įeiti arba išeiti, būna taip. Įėjai į tuštumą tarp dubeltavų durų, tai jau aklinai automatiškai uždarė tau vieną durų lentą iš už nugaros, o kada pradėsi atidaryt antrą durų lentą, tai pirmoji bus jau uždarius. Viso, vadinasi, kiek gali prisimaišyt neprašyto į kambarį pašalinio oro, tai tik po biskį iš tuštumos, esančios tarp dubeltavų durų. Panašiai įtaisytas ir valgio bei vaistų pridavimas pro langelį.

Kaip tad užterštas oras išeis iš kambario ir kaip ligonis gaus tyro oro, ir dar su daugiau oxygeno?—Viena, tai yra tam tyčia motorai, kurie paskirtą dalį oro ištraukia laukan iš kambario kas minutė bei kas sekunda. Antra, prie ligonių kambario yra kitas, vadinamas kontroliuojantis kambarys. Ir motorai traukia iš lauko orą į kontroliuojantį kambarį. Įeina oras per tam tikrą aparatą, kuris ištraukia perviršį vandens garų; o jeigu oras būna persausas, tad gali daugiau vandens garų pridėt. Tame aparate oras taip pat gali būt sušildomas arba atvėdinamas iki pageidaujamo laipsnio.

Paskui oras yra varomas į tam tikrą kompartmentą (mažytį kambarėlį), ir šiame kompartmente į orą būna prileidžiama ekstra oxygeno, tiek kiek gydytojai nustato. Oxygeną gi leidžia iš aklinai uždarų, apart tam tikros dūdos, metalinių kubiliukų, esančių kitam atskirame kambaryje. O registeris rodo, kiek oxygeno įeina į minėtą kompartmentą.

Kubiliukuose būna tyras skystas, kaip vanduo, oxygenas, kuris, dūda eidamas iš jų, paskui pavirsta į dujas. Kompartmente irgi yra registeriai, kurie parodo orą tirštumą, tai yra oxygeno daugį jame.

Kada jau oxygeno gana prijėjo, tad šitaip patirštintą orą varo per tam tyčia koštuvus į ligonių kambarį. Tais koštuvais yra iškošiama visokios dulkės iš oro. Visa tai gali eiti be pertraukos, automatiškai. O čia rašydami apsistojome prie įvairių to darbo punktų, lyg prie atskirų, tik delei lengvesnio išsiaiškinimo.

Ligonių kambaryje įtaisyta kiti registeriai, kurie rodo, kokis nuošimtis yra ten oxygeno, drėgnumo ir kt. Visa tai pro langelius mato slaugės ir daktarai, kurie reguliuoja orą sulig reikalo.

Kambario langai yra iš tokio stiklo, kad vidun įleistų ultravioletinius saulės bei elektros spindulius. Pačiame kambaryje nėra jokių lempų; naktį jos šviečia tik iš už stiklo langų lubose. O pačiame kambaryje vengiama lempų todel, kad oxygenas yra labai eksplodiojanti duja, kuomet jo tirštai būna.

Mažiam kambaryj gali ligintis vienas iki keturių sergančių.

Į kambarį negali įeiti veik joks trukšmas iš lauko.

Kas Tuom Gali Pasinaudot?

Bet kas tokiomis moksliškai įrengtomis ligoninėmis gali Amerikoj naudotis? Tik jau ne darbininkas. Už jas apsimokėti tegali turtingieji arba buržuazija. Ligoniui darbininkui, neturinčiam pinigų, duodama tik prasčiausi skyriai, su netikusiu maistu ir nelemta priežiūra net senoviškose ligoninėse. Ir tai ne kiekvienas gali ten įsiprašyt, ypač šiuo krizio metu. Dabar, mat, buržuazinė valdžia taupo lėšas, uždaro daug tų pačių senų ligoninių, mažina ligonbučiuose skaičių gydytojų, slaugių ir tarnautojų. Dar galinti pastovėt ant kojų bepinigį darbininką šalin varo: "tau ligoninės nereikia." O kuris vargšas, šiaip-netaip priimtas, atsigeivelioja tiek, kad vėl gali pastovėt, tokį dar ištikro nepagijusį, veja laukan: "tu jau sveikas." Yra dar tokių ligoninių, pav., New Yorke, kad žmogus parkrinta prie pat ligoninės laiptų ant šalygatvio ir miršta po viršininkų akių, bet jie neišeis ir neims žmogaus į vidų.

Kaip kitas sąlygas, taip ir ligoninių sąlygas darbininkai tik per masinę kovą tegalį sau pagerinti. Bet pilnomis sveikatai progomis ir naujoviškais moksliniais išradimais gydymo reikale darbininkai tegalės naudotis tik tada, kai šalin nušluos kapitalistus ir viską paims patys valdyti ir tvarkyti, kaip kad Sovietų Sąjungoj.

J. C. K.

ELIZABETH, N. J.

Iš Masinių Prakalbų

Puikiai pavyko drg. A. Bimbai ir jaunuoliui V. Zablackui prakalbos sekmadienį, 12 d. kovo. Matyti, kad drg. A. Bimbą myli darbininkiška lietuvių visuomenė, bet ir krizis verčia interesuotis gyvenimo klausimais. Nes publikos susirinko pasiklausyti apie 400, ir visi atydžiai klausėsi.

Pirmas kalbėjo drg. A. Bimba. Kaipo vieną žinomą kalbėtoją nėra ką nei reklamuoti. Jis aiškiai nurodinėjo darbininkų gyvenimą ir kokia mus laukia ateitis; ragino visus darbininkus vienytis be skirtumo tautų bei tikybų delei pasiliuosavimo iš kapitalistų priespaudos.

Antras kalbėtojas drg. V. Zablackas iš Brooklyno, jaunuolis, taipgi nurodė šios sistemos supuvimą ir kvietė vienytis daugiausia jaunuolius ir jaunuoles prie Jaunųjų Komunistų Lygos.

Po prakalbų buvo plačiai pakelta klausimai, daugiausia apie užsidarinėjimą bankų. Drg. A. Bimba į visus klausimus labai teisingai atsakė, kad dabartinis uždarymas bankų yra ženklas krizio ėjimo dar gilyn ir sykiu tikslus nuskriaudimas darbininkų.

Buvo renkamos aukos padengimui lėšų. Surinkta $16 su centais. Paskiaus buvo registruojama į Bedarbių Tarybą ir susirašė dvylika narių.

Po daugiau aukojusių vardai bus paskelbti spaudoj.

J. Wizbor.

CLEVELAND, OHIO

ALDLD Kliubas, Corlette apielinkėje rengia prakalbas d. Karosienei, kuri nesenai lankėsi Sovietų Sąjungoj ir buvo pasauliniame kongrese Olandijoje. Prakalbos įvyks 22 kovo, seredoj, Kliubo name, didžioje svetainėje, 4015 E. 141st. St. Drg. Karosienė yra viena iš geriausių kalbėtojų, taf visiems svarbu ją išgirsti, ypač moterims.

Berlyn. — Fašistai užpuolė novelisto Feuchtwangerio namus ir pasigrobė rankraštį apysakos, kurią autorius buvo parašęs apie Hitlerį.

NAIKINTOJŲ PROGRAMA, FARMERIAI IR DARBININKAI KOVOJE PIEŠ VARGĄ

(Tąsa iš 1 pusl.)

Dabartinis prezidentas Rooseveltas tęsia Hooverio politiką, tik dar plačiau. Savo sumanyme šalies kongresui kovo 16 d. jis reikalauja, kad farmeriai sumažintų laukų užsėjimus bei užsodinimus. Ką tatai reiškia?—Čia irgi naikinimas farmų išnašumo ir gaminimo galimybių. Ir tam naikinimui demokratas prezidentas reikalauja, kad kongresas paskirtų dideles sumas pinigų: kiek farmeriai susiaurins auginimą, tiek valdžia žada proporcionaliai numušt jiems mokesčius arba duot piniginės paramos. Washingtone kalbama, kad tuo tikslu bus išleista šimtai milionų dolerių.

O kam iš to būtų nauda? Tiktai farmų produktų kapitalistams, dvarininkams ir buožėms, kurie ne tik galėtų pakelt kainas parduodamų produktų, bet dar gautų riebių kyšių iš valdžios. Smulkusis ir vidutinis ūkininkas atsidurtų dar skurdesnėje padėtyje.

Bet sykiu su savo naikinimo programa prezidentas Rooseveltas šaukia miestų darbininkus "atgal į farmas!"

Argi čia ne pamišęs prieštaravimas kapitalistinėje programoje?

Milionai bedarbių apiplyšę, alksta arba badauja. O kapitalistinė valdžia ragina naikint valgomuosius produktus bei drabužių medžiagas ir prieina prie tokios begėdystės, kad įstatymiškai reikalauja mažint derlius ir už tai skiria dovanas. Oficialiai vykdo vandalizmo programą!

Sovietų Sąjungoje yra valdžios ir Kom. Partijos varoma nuolatiniai vajai už daugiau laukų užsėjimą, daugiau daržovių ir vaisių ir gyvulių užauginimą; ir vien tik Sovietų šalyje per paskutinius trejus metus lauko ūkio sritis praplatinta ir produktų padidinta. O juo daugiau Sovietuose laukų, daržų ir sodų derliaus, tuo daugiau ir tuo geresnio maisto ir drabužio darbininkams mieste ir sodžiuje; tuo labiau galima kelti pramonės gamyba, pirmyn varyti didžiulė statyba ir kurti vis platesnę ir augštesnę masėms kultūrą.

Amerikoj gi ir kitose kapitalistinėse šalyse dedasi kaip tik atbulai: juo daugiau produktų prigaminta, tuo didesnis krizis ir badas. Bet nuo bado ir juodo skurdo neišgelbės farmerių mases nei rooseveltinė naikinimo ir mažinimo programa, kuri dar prisidės prie gyvenimo pabranginimo ir apsunkinimo miestiniams darbininkams.

O taip dalykams beeinant kapitalistai, prieš savo norą, kursto pavojingiausią savo viešpatavimui priešingumą—tai yra, aštrėjančias ir revoliucines farmerių kovas, kurios tolydžio vis labiau turės susijungti su revoliucinėmis darbininkų kovomis delei nušlavimo viso pūvančios buržuazijos viešpatavimo.

V.

Šis Tas Apie Chicagą

CHICAGO, Ill.—Chicaga—"lietuviškoji širdis", patys riebumai, pati lietuviškoji smetona. Naujienų šiame mieste labai daug, nes čia gerokai didelis darbininkų veikimas, taipgi ir fašistiniai elementai susispietę saugoja savo lietuvišką kromelį.

Pasukus Halsted gatve nuo 31-mos iki 35-tai gatvei, čia visos krautuvės veik lietuvių. Visa "lietuviškų didvyrių" diduomenė. Tik ne kaž-kaip atrodo, pagyras "stiprus kaip uola", tai kaip Elijošiaus bankas. Langai uždangstyti, prie durų "sainė" "parsiduoda namas." Manau sau, tai bent uola... kiek daug žmonelių, patikėję social-fašistinėm "Naujienom" ir "lietuviškiem didvyriam", prarado paskutinį savo taupinį, paskutinį centą, kuris dabar būtų reikalingas duonos kąsniui.

Darbininkų veikimas pas mus kyla. Kasdieną pasireiškia aštrėjančių kovų, bedarbių susirėmimų prie evikcijų ir prie šelpimo stočių.

Daugelis darbininkų, ypatingai katalikų-parapijonų, pradėjo organizuotis, rašytis į Bedarbių Tarybas. Vieną B. T. 15-tą skyrių turime Bridgeporte. Savo veiklumu šis skyrius jau daug pagelbėjo badaujančiom šeimynom. Nemažai ateina katalikų, jie aiškinasi tikį į dievą, į dangų ir pekią, bet kad bolševikai rūpinasi darbininkais, girdi, reikia su jais dėtis.

Tai labai atatinka tikrenybei. Kits nieks juk ir nesirūpina darbininkais, kaip tik tos organizacijos, kurioms vadovauja Komunistų Partija.

Kovo 4 d. bedarbių demonstracija buvo sekminga. Maršavime buvo apie 60 tūkstančių. Pasiekus miesto centrą, ypatingai prie miesto rotušės, visos didmiesčio gavės užsikimšo. Nemažai buvo ir policijos. Rotušė buvo apstatyta šimtais policijos, ginkluotos nuo kojų iki galvai.

Dar sykį įrodyta, kad Chicagos darbininkai nesiduos save badu marinti, jie pasiryžę kovoti už teisę gyventi!

Dažnai skaitau "Laisvę" (neturiu jos užsiprenumeravęs) ir kas man labai keista, kad mūsų dienraščiai, o veikiausiai korespondentai neturi noro ar palinkimo rašyti korespondencijas, kaip pav., rytiečiai į "Vilnį" o iš Chicagos ir apielinkės į "Laisvę". Mano nuomone, tas labai negerai. Skaitau "Vilnį", labai mažai žinių iš rytinių valstijų. Kodel taip? Nejaugi nėra kas rašyti?

Blogas mūsų paprotys rašinėti tam dienraščiui, kuris randasi arčiau prie mūsų. Tas iš papročio turėtų būti išmesta juo greičiausiai.

Aš, kaipo chicagietis, raginu draugus daugiau rašinėti šį bei tą į "Laisvę", o rytinių valstijų draugai, duokite mum žinių "Vilniai", iš kurios galėtumėm sužinoti, kas pas jus veikiama, kokia padėtis darbininkų jūsų apielinkėje. Atsiminkite, daugelis bedarbių, neišgali užsiprenumeruot "Laisvės", o žinoti veikimo eigą mum labai svarbu. Tas pats ir su mūsų kolonijos draugais.

Koresp.

BEDARBIAI IŠMETĖ SOCIALISTUS IŠ SOCIALISTŲ ORGANIZACIJOS

New Kensington, Pa.—Kad bedarbė skaudžiai slėgia vargdienius žmones, tai visi žino. Alkio stumiami žmonės stoja kovon ir jie tik paskui jau pamato, kas jų reikalus teisingai gina ir kas išdavinėja.

Mūsų mieste bedarbių judėjimą socialistai buvo sugriebę į savo rankas. Bet jie bedarbius nevedė į kovą, o juos painiojo ir traukė nuo kovos. Paskutiniuoju laiku dar socialistam vadovaujant buvo sušauktas didelis bedarbių susirinkimas. Bedarbiai pradėjo kelti klausimus, kad socialistų vadai nieko nedaro, o tik bosam pataikauja. Stoja vienas, antras, trečias ir daugiau kalbėti ir atakuoti socialistus. Bedarbiai padavė įnešimą, kad socialistus išmesti iš bedarbių organizacijos ir pasivadyti nauju vardu: Bedarbių Taryba. Taip ir padaryta. Dviem trečdaliais nutarė bedarbiai prašalinti socialistus vadus ir pakeisti organizacijos vardą.

Socialistų lyderiukai manė, kad didžiuma bedarbių stos su jais. Bet labai skaudžiai apsiriko. Dabar vaikštinėja generolai be armijos. Kiti iš jų nešioja krautuvių apgarsinimus. Kaip socialistam, tas darbas labai pritinka. Ne darbininkai jiem vadovauti.

Pas mus skurdas plinta visais kraštais. Paskutiniu laiku čia mirė trys lietuviai. Du iš jų buvo atsilikę nuo darbininkų judėjimo. Tik F. Kunigis priklausė prie APLA. 9 kp. Kolei jis buvo stipresnis, tai daug prisidėdavo su aukomis prie darbininkų judėjimo. Paskutiniu laiku buvo suvargęs ir mirė pavieto prieglaudos namuose.

Noriu priminti apie tai, kad APLA. 9 kp. susirinkimas įvyks balandžio 2 d. Visi nariai privalo būt mitinge, kuriame bus renkama centro valdybą ir delegatai į mūsų organizacijos būsiantį seimą.

Mūsų kolonijoj senai laukiama viešnė, kalbėtoja, K. Karosienė tuoj bus. Ji kalbės balandžio 3 d. Draugė Karosienė nesenai sugryžo iš Sovietų Sąjungos ir ji plačiai važinėjo po Jungtines Valstijas. Apar to, kad ji labai gera kalbėtoja, gavo labai daug patirti bevažinėdama. Mes turėsime progą tą viską iš jos išgirsti. Taigi visi būkite prakalbose, kurios įvyks, 1126 3-rd Ave. vakare.

C. Sturšinski

BEDARBIŲ VARGAI

MONTREAL, Canada.—Nekurie Montrealo bedarbiai negauna vietos nė pernakvoti. Vieną ukrainietį pažįstu, kuris randasi benamių eilėse. Jis išmestas iš flophousės. Jau šešta savaitė nakvoja kur papuola. Aš pats su juo kalbėjausi. Štai ką jis man papasakojo: "Kartą miegamam kambaryje užsirūkiau cigaretą. Pastebėjo mane rūkant sargas. Tą patį vakarą pašaukė mane į raštinę ir išvijo į gatvę. Nežiūrint, kad buvo naktis, bet nedavė pergulėti. Dabar kaip kada gaunu tvarte su arkliais permiegoti. Tai skaitosi gera nakvynė. Būna daug tokių nakčių, kad vaikščioju per naktį jieškodamas kur galvą priglausti, bet nepasiseka surasti."

Tokių, kaip šitas žmogus, daug. Jie bastosi gatvėmis ir jei gauna įlysti į užvėją, tai gerai, o jei ne, turi ir be miego būti.

Kiekvienas gali aiškiai matyti, kad buržuazija nepaiso alkanų bedarbių. Pas juos nėra pasigailėjimo. Jei ką gauna bedarbiai, tai kuomet jie susiorganizuoja ir prispiria išnaudotojus. Darbininkai buržuazijai pastatė puikiausius rūmus ir pridėjo visokių lobių o patys turime miegoti patvoryje. Tai matote, draugai, kaip buržuazija mums atsimoka. Išmetė į gatvę ir šalkie-alkie, o jei pasipriešinai, pareikalavai maisto, tai policistas su buože į galvą.

Draugai darbininkai! Ar mes tos jų lazdos turime nusigąsti? Ar mes alkani, nuleidę rankas stovėsime? Ne! Reikia priešintis. Mes turime priešintis šiai badavimo sistemai. Darbininkai turi jungtis į bendrą frontą kovai prieš prispaudėjus. Tik stodami po Komunistų Partijos vadovybe, mes būvį pagerinsime ir viską laimėsime.

Argi mes pasiduosime saužudystės likimui? Jau keli bedarbiai atėmė sau gyvybę. Jų tarpe vienas lietuvys—Zubrickas. Mums turi būt pamoka, kad prie to nedasileisti. Saužudystėmis skurdo neprašalinsime. Reikia kovoti prieš skriaudikus. Mes alkstame ne todėl, kad būtų stoka namų ir maisto. Neturime kur gyventi, kad namų perdaug ir mirštam badu, kad maisto pilnai prigaminom. Reikia organizuotis. Stokime į Bedarbių Tarybas. Jei mirti, tai mirkime kovodami prieš skriaudikus.

Desperacijas ir saužudystes palikime kapitalistam. Lai parazitai žudosi. Jie nieko naudingo nesutveria gyvenime, o daug turtų išeikvoja. Kitas bedarbis taip pat nusižudė, tai čechoslovakas. Juos privedė prie desperacijos nepakeliamas "flophousės ir souplinės" gyvenimas. Kartą to maisto aš pasiėmiau ir išėjęs ant gatvės numečiau šuniui. Jis pauostė ir atsisakė ėsti, nepriėmė mano loskos. Pamaniau, kad žmogų lengviau apgauti, negu šunį.

Aš turiu gyventi supelėjusia duona, nors turiu brolį, kuris visai naujai įšventintas į kunigus. Jis tarnauja kapitalistams, o aš kovoju prieš juos. Jis valgo gardžiausią maistą, o mes bedarbiai alkani. Ne tik maistą, bet traukia ir skanų vyną. Vieną kartą man teko to vyno ištraukti. Tai buvo fašistinėj Lietuvoj. Ten kapitalistai, fašistiniai valdininkai ir kunigai puotauja ir baisiai vargina darbo žmones. Mes atvažiavome lietuviai į Kanadą tikėdamiesi nerasti tokio žiauraus išnaudojimo. Bet atvažiavę čia radom sunkų darbą, didelį išnaudojimą, bedarbę ir pagaliaus alkį.

Taigi kur darbininkas neitum ir nebėgtum, kolei randiesi kapitalistinėje sistemoje, tai eisi išnaudojamas. Kuomet kapitalistai negali daugiau išnaudoti darbininkų, tai tuomet išmeta į gatvę, alkio likimui. Viena išeitis mums, tai organizuotis ir kovoti prieš šią bado sistemą.

J. Brazauskas.

Žuvo 97 Darbininkai

ALBANY. — Per vasario mėnesį New Yorko valstijoje mirė nuo sužeidimo dirbtuvėse 97 darbininkai. New Yorko mieste mirė 64 darbininkai. O labai daug yra tapę amžinais paliegėliais.

Basle, Šveicarija. — Praneša iš Badeno, Vokietijos, kad geležinkelio stotyje įvyko darbininkų susikirtimas su fašistais. Suareštuota 120 darbininkų.

Lawrencio Darbininkų Mokyklėlė Jau Prasidėjo

LAWRENCE, Mass. — Pirmadienį, kovo 13 dieną, po numeriu 285 Elm St., darbininkų mokyklėlė jau prasidėjo. Pirmą vakarą atsilankė 17 draugų, kiti dar pribus kitais vakarais. Visi draugai ir draugės yra kviečiami dar prisidėti.

Mokyklėlė susitvarkė gerai: išsirinko pirmininką ir sekretorių, kurie palaiko organizacinę tvarką. Drg. V. Bovinas vadovauja lekcijoms.

Pamokos prasideda lygiai 7 val. kiekvieną vakarą ir tęsiasi iki 9:30. Tai reiškia 2 val. ir pusė pašvęsta pamokai. Tos dvi valandos padalintos sekamai: Viena valanda ir pusė pašvęsta teorijai, marksizmui—lekcijai, kurį yra nurodyta C. B. pagamintame braižinyje. Paskiaus valanda laiko pašvęsta kasdieniniams klausimams.

Į kasdieninius klausimus įeina ir korespondencijos, o su korespondencijomis imama ir rašyba. Tad rašybai ir korespondencijoms bus pašvęsta po valandą kas antras vakaras.

Kiti klausimai liečia marksistinę praktiką: kaip reikia veikti organizacijose, parengimai, prakalbos, bendras veikimas su kitų sriovių darbininkais.

Sekančioj nedėlioje bus prelekcija apie meną. Kitą nedėldienį įvyks bendro fronto diskusijos.

Visi darbininkai ir darbininkės turėtų dalyvauti mokyklėlėje. Taip pat reikia dalyvauti ir kitus draugus raginti dalyvauti meno prelekcijose ir diskusijose, kurios įvyks vėliaus.

Sąmoningų darbininkų pareiga lavintis plačiau ir daugiau. Ypatingai, kuomet yra krizis, kuomet kapitalizmas eina žemyn, kuomet turime ne tik ekonominį, bet ir finansinį krizį, tai daugiau darbininkų pradeda susidomėti politine ekonomija ir politika. Šiuo momentu daugiau darbininkų eina į kairę. Jiem reikia parodyti vadovybė. Ypatingai reikia lavinti jaunimas. Taip prasilavint galima tokiose mokyklėlėse. Labai geras ženklas, kad ir į šią mokyklėlę jau lankosi keletas jaunuolių. Tie jaunuoliai yra mūsų ateities judėjimo dalyviai ir vadai.

Korespondentas.

BOSTON, MASS.

Tarpt. Moterų Dienos Minėjimas

Kovo 8 dieną, tarptautinę darbininkių moterų dieną, minėjo ir Bostono ir apielinkės darbininkės ir darbininkai. Darbininkės moterys surengė masinį mitingą paminėjimui tos moterų kovotojų dienos, 8 kovo Dudley Opera House, Roxbury, Mass.

Nors tą vakarą lietus lijo, bet žmonių prisirinko nemažai. Mitingą atidarė visai publikai dainuojant Internacionalą. Taipgi žydų darb. Freiheit Choras sudainavo keletą revoliucinių dainelių, kurios publikai pridavė narsaus ūpo.

Buvo dvi moterys kalbėtojos, draugė Esther Bruke nuo Komunistų Partijos ir draugė Yelius nuo Motinų Lygos. Abi kalbėtojos pasakė po tinkamą prakalbą, paminėdamos reikšmę tarptautinės darbininkių dienos, ir kvietė moteris stoti į Komunistų Partiją ir į kitas darbininkiškas organizacijas.

Po prakalbų W. I. R. jaunuoliai perstatė vaizdą iš bedarbių gyvenimo, kaip jauni vaikinai ir mergaitės pabaigę mokyklas, eina darbo jieškoti, bet niekur neranda, ir, neturėdami iš ko gyventi, eina į šiukšlynus ir "dumpus", susikala iš dėžių būdelę ir apsigyvena; maitinasi miesto išmatomis, bet taip begyvenant vienas apserga ir badu numiršta. Likusieji nežino, ką daryti, nes ir juos tas patsai likimas laukia. Bet štai vienas pareina ir parsineša plakatą, darbininkų atsišaukimą, kad visi bedarbiai turime maršuoti prie valdžios įstaigos, reikalaut bedarbiams greitos pašalpos. Visi nusitarė prisidėti prie bedarbių maršavimo, tik vienas patriotas nesutinka maršuoti, bet kiti nepalieką jį sykiu visi išmaršuoja. Taip ir užsibaigia perstatymas.

Šį vaizdą perstatant, publika taip ramiai: užsilaikė, kad niekas nei nesnukošėjo. Nes vaizdas buvo širdį veriantis, sykiu ir pamokinantis, kad bedarbiai neturi badauti, bet stoti į susipratusių darbininkų eiles ir sykiu kovoti, kad išreikalavus iš valdžios greitos bedarbiams pašalpos.

Taipgi turiu prisiminti, kad perstatyme dalyvavo ir lietuvis jaunuolis, draugas Rainardukas iš Dorchester, Mass. Jis yra vienas iš sugabiausių lietuvių jaunuolių Bostone; dalyvauja tarptautiniame veikime nuo pat savo vaikystės dienų, ir jau jis gali pasakyti gerą prakalbėlę. Dabartiniu laiku drg. Rainardukas lanko augštesnę mokyklą, bet tas jo nesulaiko nuo veikimo. Turėtų imti pavyzdį iš jo ir kiti lietuviai jaunuoliai. Linkiu drg. Rainardukui ir toliaus darbuotis jaunųjų revoliucionierių tarpe.

K. Z.

Moterų Darbininkių Paskaita

So. Bostone 5 dieną kovo L. D. S. A. 13-ta kuopa surengė paskaitą. Diena buvo labai šalta, tai ir žmonių atsilankė nedaugiausia. Paskaitos tema buvo "Moterų Rolė Evoliuciniam Ūkyje ir Politikoj". Ją nuosakiai skaitė draugė H. Tamošauskienė. Visi, kurie atsilankė, atydžiai klausėsi. Paskaita buvo svarbi ir pamokinanti. Paskui buvo renkamos aukos "Daily Workeriui." Aukojo: A. Zinskis $1.00; J. Likas ir M. Kazlauskas po 25 centus. Smulkiais surinkta 62c; išviso $2.12. Vardu "Daily Workerio" tariu aukotojam širdingą ačiu. Aukos yra pasiųstos "Daily Workeriui."

K. Zinskienė.

Senų Laikų Vaistas Palengvina Gėlima Pečiuose

"Per du metu kankino mane nuolatinis skausmas nuo baisaus gėlimo pečiuose. Išbandžiau visokius linimentus, bet nė vienas nepagelbėjo man. Draugas rekomendavo man Internacional Pain-Expellerį ir tik po dviejų išsitepimų juomi visi mano skausmai pranyko. Pain-Expelleris yra geriausias iš visų linimentų."

J. S.
Lockport, N. Y.

PAIN-EXPELLER

Darbininkai, Stokite į Savo Klasės Partiją!
Communist Party, U.S.A.
P.O. Box 87, Station D.
New York City.

Malonėkite atsiųst man daugiau žinių apie Komunistų Partiją.

Vardas .....
Numeris ir Gatvė .....
Miestas ..... Valstija .....
Užsiėmimas ..... Amžius .....

Šią blanką išpildę, pasiųskite Kom. Partijos Centrui paduot pradžioj adresu.

SKAITYKITE NAUDINGAS KNYGAS

Didelis ALDLD knygų nupiginimas. Skaitykite jas ir švieskitės. Naudokitės proga. Kuopos ir platintojai—platinkite darbininkų tarpe

$4.50 Vertės Leninizmo Raštų už $1.00

Komunizmo A-B-C. Parašė N. Bucharinas. Tai geriausias klasinis vadovėlis. Išdėsto kapitalistinės tvarkos ydas, iš kur kyla bedarbės ir karai. Turi 208 puslapius ir gražiai apdaryta. Kaina buvo $1.50. **Dabar 25c**

Leninas, Jo Gyvenimas ir Darbai. Parašė M. Jaroslavskis. Kiekvienas darbininkas privalo ją perskaityti. 432 puslapių, gražiai apdaryta. Kaina buvo $2.00. **Dabar 50c.**

Lenino Raštų vienas tomas lietuvių kalboje.

Visos trys knygos tik $1.00

Istorija Amerikos, Darbininkų Judėjimo

Istorija Socializmo Šuvienytose Valstijose. Knyga ant geros popieros ir verta kiekvienam perskaityti. 450 puslapių, gerai apdaryta. Kaina buvo $1.50. **Dabar 25c.**

Klasių Kovos Istorija Amerikoje. Parašė A. Bimba. Kiekvienas darbininkas ir darbininkė privalo perskaityti šią knygą. Gražiai apdaryta ir turi 608 puslapių. Kaina buvo $2.25. **Dabar 50c.**

Darbininkiškų Brošiūrų už 25c.

Visos už $1.00

Darbininkų Sveikata už $1.00

"Darbininkų Sveikata". Šią knygą parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Geriausia knyga apie žmogaus kūno subudavojimą ir užlaikymą sveikatos. Atspausdinta ant labai geros popieros ir turi daug paveikslų. 628 puslapių. Gerai apdaryta audeklo viršeliais.
Kaina buvo $3.00. **Dabar pašaliniams $1.00.**
ALDLD kuopoms ir nariams tik 25c

$5.00 Vertės Marksizmo Raštų už $1.00

Liudoviko Bonaparto Brumerio -18-ji ir Piliečių Karas Francijoje. Parašyta K. Markso. Būtinai reikia skaityti kiekvienam darbininkui. 360 puslapių, apdaryta.
Kaina buvo $2.00. **Dabar 25c**

Istorinis Materializmas. Parašė H. Gorter. Knyga turi 200 puslapių, gerai apdaryta. Būtinai turi perskaityti kiekvienas klasiniai sąmoningas darbininkas.
Kaina buvo $1.50. **Dabar 25c**

Karolio Markso Teorijos Sistema. Parašė L. B. Budin. Labai naudinga ir reikalinga knyga. 336 puslapių, apdaryta.
Kaina buvo $1.50. **Dabar 25c**

Vienas tomas Lenino Raštų 25c

Visos knygos tik $1.00

Keturios Knygos Apie Religiją už $1.00

Religija. Antras tomas. Parašė Dr. S. Matulaitis. Knyga turi 250 puslapių. Gražiai apdaryta. Išaiškina iš kur atsirado visokie "šventieji", "stebūklai", "šventės" ir tt. Tikras šaltinis žinių apie tikėjimą. **Kaina $1.00**

Kunigo Išpažintis. Parašė buvęs kunigas P. Viliūnas. Tai gana įdomi knygelė. Puslapių 56. **Kaina 20c**

Komunizmas ir Krikščionybė. Parašė vyskupas W. M. Brown. Knygoje yra daug faktų apie tikėjimą. Apdaryta. 224 puslapių.
Kaina buvo $1.25c. **Dabar 25c**

Naudotojų Tikyba. Turi 32 puslapių. Naudingiausia knygelė apie tikėjimą.
Kaina buvo 10c. **Dabar 2c**

Visos keturios kartu už $1.00

Gamtos ir Mokslo Knygos už 50c

Pasaulio Stebūklai. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Knyga labai naudinga ir verta kiekvienam darbininkui bei darbininkei perskaityti. 416 puslapių. Apdaryta.
Kaina buvo $2.00. **Dabar 50c**

Atmosfera Arba Oro Gazai ir Jų Ypatybės. Parašė Dr. A. Petrika. Turi 128 puslapių. Gerai apdaryta. Kiekvienam patartina perskaityti. Kaina buvo 75c. **Dabar 10c**

Abi knygos kartu perkant 50c

Įdomiausi Atsiminimai už $1.00

Caro Kalėjimuose. Parašė V. Kapsukas. Tai įdomiausia knyga apie Rusijos caro laikų viešpatavimą, darbininkų kovas ir ant jų puolimus, bei kankinimus kalėjimuose. 320 puslapių. Gražiai apdaryta.
Kaina buvo $1.75. **Dabar 50c**

Bolševikai. Parašė Aleksejev, vertė V. Lienius. Knyga tiktai iš spaudos. Tai atsiminimai iš pilietių karo Rusijoje. Labai naudinga ir patraukianti knyga. 364 puslapių. **Kaina 50c**
Abi knygos tik $1.00

Istorijos ir Politikos Raštai $1.00

Socialdemokratijos Žlugimas ir Revoliucinės Kovos Vokietijoje. Knyga labai įdomi, nes joje aprašoma Vokietijos socialpatriotų išdavystės ir kovos po karo. Turi paveikslų. 280 puslapių. Apdaryta.
Kaina buvo $1.25. **Dabar 25c**

Politinės Ekonomijos Pamatai. Parašė F. Vaikšnoras. Labai naudinga ir reikalinga kiekvienam perskaityti knyga. 256 puslapių. Apdaryta. Kaina buvo $1.50. **Dabar 25c**

Rusijos Istorija. Parašė Pokrovski. 320 pusl. Labai naudinga. Kaina buvo $75. **Dabar 50c**
Visos už $1.00

Aliejus. Knyga turi 800 puslapių, gražiai apdaryta. Parašė garsus Amerikos rašytojas Upton Sinclair. Apysaka, labai užimanti ir naudinga. Kaina buvo $2.50 **Dabar $1.00**

Sovietų Sąjunga Penkioliktais Metais. Parašė d. R. Mizara. Knyga turi 300 puslapių. Daug paveikslų iš Sovietų Sąjungos gyvenimo. Naudingiausia knyga dabartiniu metu. Tai istorija 15-kos metų gyvavimo darbininkų ir valstiečių valdžios.
Kaina $1.50. Dabar tik 75 centai

Galima traukt ir pasirenkant bile knygą. Kas dabar stos į Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugiją, tas gaus BILE SETĄ KNYGŲ VELTUI, kaipo dovaną. Kas pirks nemažiau, kaip TRIS SETUS, arba $3.00 vertės, tas gaus TIK UŽ $2.50.

Čekius ir money orderius išrašykite vardu **J. J. Kashkevich** ir siųskite su užsakymais sekamu antrašu:

D. M. ŠOLOMSKAS
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

M. KOLCOV Vertė D. M. Š.

ATVIROSE JŪROSE

Mes plaukiame, mes pjauname švarias jūrų bangas, mes darome virš jūros bangų baltas putas, o senelis kreiseris "Aurora" nepasilieka nuo mūs, bet atsilaiko greta; nors iš visų spėkų pūsdamas juodus dūmus per savo senoviškus augštus kaminus, bet atsilaiko su mumis, nepasilieka, nedaro sau gėdos.

Na, ir praeitis šio laivo! Na, ir biografija!

Jį budavojo dar pereitame šimtmetyje. Prie jo lopšinės stovėjo garsiausi vagys ir žulikai caro Nikalojaus II. Jie aplupdavo ir apvogdavo kiekvieną gemantį laivą, kada jis dar budavojamas.

"Aurorai" laimingai pavyko nušliaužti nuo budavojimo šėnių ant vandens ir nenuskęsti, kaip tankiai atsitikdavo su kitais karo laivais, išbudavotais caro laikais.

"Aurora" įėjo į sąstatą antros Ramiojo vandenyno eskadros (laivyno), kartu su kitais karo laivais apiplaukė aplinkui pasaulį, kad paskui pražuvus baisioje jūros dramoje prie Cusimos. Bet nepražuvo ji toj skerdynėj. "Aurora" su keletu kitų karo laivų suspėjo išsigelbėti. Pabėgo į Philippinų salas, ir Maniloje nusiginklavo.

"Aurora" sulaukė pasaulinio imperialistinio karo ir pergyveno jį...

Karo metu "Aurora" buvo skaitoma nelaimingu laivu. Šiuom laivu plaukiojo patys žiauriausi, patys aršiausi caro valdininkai, o jūreiviai—nuliūdę. Neprisileisdavo prie savęs revoliucinių agitatorių taip toli, kaip siekia kanuolės šūvis. Bijojosi jų.

O paskui—viskas apsivertė dugnu viršun. Juodašimčiai oficieriai ir budeliškas režimas ant "Auroros" davė geriausias pasekmes. Ant "Auroros" atsirado bolševikai. Ir dar koki! Penkiolika metų atgal, laike proletarinės revoliucijos, "Aurora" nutaikė savo kanuoles ant Žieminio Palociaus ir privertė drebėti Kerenskio valdžią, o darbininkams ir valstiečiams jinai pagelbėjo laimėti pergalę.

Ir dabar šis istorinis laivas nepasitraukia iš Sovietų Sąjungos sargų eilių. Jis dalyvauja tolimuose plaukiojimuose, jis begailestingai pučia juodus dūmus per savo kaminus, jis ir po 15 metų revoliucinės pergalės yra pirmose eilėse. Ant "Auroros" dėnio, mačiusio žiaurius persekiojimus jūreivių caro laikais, dabar mokinasi, siekia karinio jūrinio žinojimo bolševikiškas jaunimas.

* * *

"Aurora" ne vienas laivas, jis seniausias, bet ne patsai galingiausias iš Sovietų Sąjungos jūrų sargų.

Penkiolikos metų sukaktuvių proletarinės revoliucijos metu bolševistinis laivynas, perbudavotas, geriau apginkluotas, pajaunėjęs, ir skiria jūrų galingas bangas.

Mūsų šalis per eiles metų nevykino gyveniman nei "didelių" nei "mažų" laivyno programų. Mes nebudavojome del įbauginimo viso pasaulio viršdrednotus, nepadėjome šalies įplaukas ant jų. Mes nedalyvavome pasiutusiame jūrų jėgų lenktyniavime su kitomis valstybėmis.

Bet ką mes turėjome, atvedėme į tvarką, apvalėme, panaujinome, pagerinome.

Apginklavome technika. Suteikėme mechanizmus. Suteikėme naujus veikimo būdus. O svarbiausiai—suteikėme laivynui naujus kovotojus.

Tas atsiekta ne lengvai ir ne iš karto. Tam padėta daug triūso.

Lapkričio 9 dieną, 1917 metais, dvi dienos po proletarinės revoliucijos, Helsingforso Sovietų armijos ir jūreivių komitetas buvo pašauktas prie telefono. Šaukė iš Petrogrado.

—Kokios jūs esate partijos narys? Ir ar atstovaujat jūs jūreivių ir kareivių mases? —klausė Leninas per telefoną.

—Aš socialrevoliucionierius-internacionalistas ir kartu su mainimi yra draugas—bolševikas,—sekė atsakymas iš Helsingforso.

—Su jumis nori kalbėti Leninas varde revoliucinės valdžios.

Prie aparato priėjo pirmininkas Baltijos jūrų jūreivių. Leninas jo klausė:

—Kiek galite pasiųsti į Petrogradą mininkų ir kitokių karo laivų? Ar bus jie aprūpinti visomis reikmenimis? Už kiek valandų galite pribūti?... Ar yra radio susisiekimo aparatas ant šarvuočio "Respublika" ir ar galės jis kelyje kalbėtis su mumis? Ar turite pakankamai arba ir atliekamų šautuvų?... Taip, pasiimkite, kiek galite, daugiau ginklų... Reiškia, mes galime laukti jūsų pilnos paramos ir kad įvardyti laivai pribus... Taip. Mininkai turi įplaukti prie miestelio Ribackoje.

Leninas kvietė ir nurodinėjo laivynui, kas daryti pirmose revoliucijos dienose. Ir laivynas pribuvo į pagelbą.

Iš karto tik keletas laivų. O paskui visas Baltijos jūrų laivynas per ledus prasimušė iš Helsingforso į Kronštadtą ir atliko didvyrišką kelionę, kad nepatekti į Vokietijos imperialistų nagus. Gi Juodųjų jūrų laivynas, gelbėdamasis nuo Vokietijos imperialistų, brolis Baltijos jūrų laivyno, buvo bolševikų jūrininkų palaidotas po jūrų bangomis prie Novorossijsko. Šiauriniame ir Ramiajame vandenynuose mūsų karo laivai buvo pagriebti japonų, amerikiečių ir anglų. Laivus "Dobrovolnago flota" pavogė ir pardavė ponai Kadomčevai, Poležajevai, Beklemišai ir kiti elementai Londono prekybos rinkose arba išmainė ant paleistuvių spilkų Paryžiaus ištvirkavimo urvuose.

Uždarytas prie Kronštadto Baltijos jūrų laivynas gynėsi tai nuo vokiečių, tai finų, tai anglų. Priešai puolė ant jo didelėmis spėkomis, įsilauždavo jie naujomis, dar iki tol nežinomomis motorinėmis valtimis ir leisdavo į stovinčius mūsų laivus minas.

* * *

Bet mūsų jūrininkai nenurimo, nesudėjo rankas. Jie metėsi del užkariavimo teisių mūsų laivynui. Puolėsi del iškovojimo tų teisių į pat revoliucijos pragarą.

Prie didžiausio nedatekliaus, laike baisiųjų šalčių ir vargo, jūrininkai atsilaikė šiauriniame fronte, apgynė Petrogradą, atėmė atgal Archangelską.

Kariavo, mušėsi, ataka vo visuose frontuose. Laike šalčio jie ėjo į mūšius nuogi iki juostai, su raudonomis vėliavomis, ant kurių buvo užrašyta: "Lai gyvuoja komunizmas!" su raudonais kaspinais per savo pečius. Lindo į mūšių ugnį ir paskui save traukė kitus, mušėsi su didžiausia energija; kada patekdavo į priešų nelaisvę, tai spjaudavo priešui į veidą. Jūreiviai mirė su šypsa ant lūpų, dainuodami, sudarydami visame kapitalistiniame pasaulyje legendą apie "pasiutusius jūreivius-komunistus, nepaisančius mirties." Denikino kareiviai žegnodavosi ir pasakodavo:

—Jūreiviai tai—kaip koki velniai. Nusivarėme tris jūreivius pakarti. Vienas iš jų kaip rūkė cigaretą, taip ir į kilpą su cigaretu įlindo. Antrą pakorė, o jis kojomis savo išdarinėja. Trečias, stovėdamas ir žiūrėdamas į savo draugą, sako: "Matyti, nelabai jam patinka jūsų, budeliai, carišką kilpa!"

Jūreivis pavirto pėstininku; jis, apsirengęs jūreivio drabužiais, revolveris prie juostos, kovėsi ant visų frontų. Plėtė revoliuciją, naikino kontr-revoliuciją ir buržuazijos suokalbius, kovojo prieš beraštiją, darė rinkliavas duonos, kūro, žibalo ir t. t. Pėsti su ginklais rankose perėjo nuo Baltijos jūrų iki Primorijos. Ant senų jūreivių vietos buvo pastatyti nauji, kurie plaukiojo tiktai valtyse... Tai šiuos naujus "jūreivius" pavyko eserų partijai sukelti Kronštadte, didžiausioje pasaulio tvirtumoje, prieš Sovietus.

Revoliucinė partija nugalėjo Kronštadto sukilimą, ji praliejo kraują ne tiktai sukilėlių; ji pasiuntė į ataką 200 delegatų, kurie buvo atvykę į partijos suvažiavimą. Daugelis iš jų taip ir pasiliko gulėti ant ledo, netoli salos Kotlina.

(Bus daugiau)

Worcesteryje Bedarbė dar vis Auga; Valdžia Kapoja Bedarbiams Pašalpą

WORCESTER, MASS. — Daugelis darbininkų laike rinkimų ir po rinkimų save ramino, kad, Rooseveltui užėmus prezidento vietą, darbai pagerės ir krizis bus panaikintas. Bet tie darbininkai labai save suvylė. Darbai ne tik nepagerėjo, bet, priešingai, sumažėjo. Štai pavyzdys: Heald Machine Co. visiems savo darbininkams 6 dieną kovo pasakė eiti namo ir neateiti, kol nepašauks. Reiškia, uždarė dirbtuvę. Norton Co. atleido 20 nuošimtį darbininkų, nors ir pirma dirbo tik 20 nuoš., vietoj normališko 100 nuoš. 1929 metų. American Steel ir Wire Co., kuri turi 3 didžiausias dirbtuves šiame mieste, sumažino darbą 10 nuošimčių, nors jau ir pirma dirbo 80 nuoš. žemiau normališko.

Apie pastarąją kompaniją reikia kiek plačiau pakalbėti. Bėgyje vienų metų per du kartus nukapojo darbininkams algas nuo 30 iki 50 nuošimčių ir įvedė dar didesnę skubinimo sistemą. Visas darbas yra nuo štukų; net ir grindų šlavimas, ir kitas visas sąlygas pablogino, kaip, pavyzdžiui, seniau duodavo šilumą dirbtuvėj, dabar jokios šilumos neduoda, nors būtų ir šalčiausia. Seniau būdavo šiltas vanduo del nusiprausimo, dabar nėra. Uždarė daugelį išeinamų vietų, taip, kad darbininkai iš vieno galo dirbtuvės turi eiti į kitą. Nuo štukų dirbant, tas užima daug laiko. Bet tuo pačiu sykiu bosas rėkia, kad permažai darbo padaroma. Tas pats ir su atsigėrimu. Vanduo uždarinėtas, palikta labai mažai atdarų vietų. Mat, bijo, kad neužšaltų. Langai išdaužyti ir niekas jų netaiso, taip, kad šaltas vėjas ir sniegas eina ant darbininkų. O kuomet darbininkai pasiskundžia bosui, kad šalta, tai gauna atsakymą: Jeigu negerai, eik namo ir aš gausiu kitą." Darbininkai yra persekiojami bjauriausiai ir už mažiausią pasipriešinimą liuosuojami iš darbo. Tas bosams labai lengva daryti, nes darbininkai neorganizuoti ir jokių pasipriešinimų nedaro.

Tas pats ir kitose dirbtuvėse, su mažomis išimtimis.

Bankams užsidarius, kainos pakilo ant maisto ir drabužių. Pavyzdžiui: kiaušiniai, kur buvo 15 centų tuzinas, dabar 18 centų; mėsa buvo 9 centai svaras, dabar 14 ir 15 centų. Tas pats su drabužiais ir kitomis reikmenimis.

Taigi pradžią Roosevelto "gerų" laikų jau turime. Kurie darbininkai manė, kad pakeitimas vieno valdininko kitu pagerins būvį, skaudžiai apsigavo. Mainymas vieno buržujaus ant kito nieko nereiškia, nes kapitalizmas serga mirties liga ir ji išgriovus iš pat pamatų darbininkų klasė pagerins savo būvį.

Mažinama Pašalpa

Bedarbiams pašalpą numažino 10 nuošimčių. Ir tai kaip gudriai padaryta! Pirmiau būdavo moka pašalpą pinigais ir bedarbis galėdavo pirkti ten, kur pigiau. Bet dabar įvedė naują sistemą. Jau neduoda pinigais, bet tam tikras kortas, su kuriomis bedarbis gali gauti maistą pažymėtos vertės. Sakysime, bedarbis tokią kortą gauna pirmadienį ir su ja nuėjęs į maisto krautuvę turi palikti krautuvėj per visą savaitę, nes kortos išduodamos ant vienos savaitės laiko, o bedarbis gauna tam tikrą kiekį produktų, kaip nužymėta kortoje. Bedarbis negali nueiti į kitą krautuvę tą savaitę, nors kaip kurie produktai kitur būtų pigesni. Mat, naujas skymas. Kuomet krautuvininkas nueina su tokia korta į miestą pinigų, tai valdžia, vietoj atmokėti nužymėtą sumą, pasilieka 10 nuošimtį, būk tai iš krautuvininkų pelnų. Bet krautuvininkai, tokią kortą gavę, žino kaip elgtis. Ant produktų kainos nėra nustatytos ir jie pažymi augštesnę kainą, negu perkant už pinigus. Ir tokiu būdu ne krautuvininkas moka iš savo pelnų, bet bedarbis iš savo ubagiškos pašalpos.

Bedarbiai Organizuojasi

Bedarbiai organizuojasi ir kovoja prieš kapitalistinės demokratų valdžios pasikėsinimą ant bedarbių gyvenimo, kuris jau ir taip yra nepakenčiamas. Bedarbių Tarybos išleido blankas rinkimui parašų, kad užprotestavus prieš tokį miesto valdžios elgėsį. Kovo 5 dieną į vienos kuopos susirinkimą buvo atsilankę bedarbių atstovai su prašymu padėti kovoti.

Šią kuopą smurtiškai užgrobė sklokininkai ir jie norėjo šį klausimą nutrinti, kad nebūtų svarstomas. Bet darbininkai privertė apkalbėti šį taip svarbų klausimą.

Prasidėjo diskusijos. Komunistai ir kiti darbininkai nurodė, kad reikalinga kovoti prieš įvedimą kortų sistemos, o tą galima padaryti tik suvienytomis darbininkų spėkomis. Kalba ir sklokininkų vadas vertelga N. J. Kudarauskas. Girdi, "miesto valdžia gerai padarė, įvesdama kortų sistemą. Dabar esą visi pavalgę ir geriau aprūpinti. Kuomet gaudavę pinigais, tik pragerdavę ir valgyti neturėdavę. O 10 nuošimtį atiduoda vertelgos iš savo kišeniaus ir su korta bedarbis gali pirkti kur nori."

Bedarbis A. Miliauskas, kuris gauna tas kortas ir jam iš to reikia gyventi, faktais įrodė, kad Kudarauskas gina kapitalistų reikalus; įrodė, kad bedarbis negali eiti su korta pirkti ten, kur nori, bet tik pas vieną vertelgą. O tos kainos, tai kokias nori, tokias rašo ant tos kortos. Ir 10 nuošimtį ne vertelgos moka, o bedarbis.

Darbininkai labai pasipiktino Kudarausku už gynimą kapitalistų ir demokratų valdžios. Bet iš oportunisto nieko geresnio ir negalima tikėtis. Čionai yra nikelis po nadu. Kuomet bedarbis gauna pašalpą pinigais, tai jis perka, kur nori, ir Kudarauskui mažai kliūva tų pinigų. Bet kuomet bedarbis gauna kortą, tada Kudarauskas gauna visą biznį, kiek ant kortos pažymėta. Matomai, Kudarauskas pilnai sutinka su numušimu bedarbiam pašalpos, nes iš to jis turi daugiau pelno!

Bolševikas.

Čeverykų Siuvėjai Rengiasi į Streiką

ATHOL, Mass.—Čia yra dvi čeverykų dirbimo įstaigos: Hansin Shoe Mfg. Co. ir Marit Shoe Co. Abiejose kompanijose darbininkai labai išnaudojami. Darbas nuo kavalkų ir jei kuris darbininkas nepaspėja skubiai dirbti, tai tą varo lauk iš dirbtuvės. Pasitaiko darbą sugadinti, o tas neišvengtina, tai, tuomet turi atpirkti. Algas darbininkam kapodavo po tris ir keturis kartus į metus. Taip darbininkams algas nukapojo, kad dabar pasiliko visai vergiškas atlyginimas. Ant nekurių darbu jauni vaikinai ir merginos nebegali daugiau uždirbti, kai penkis bei šešis dolerius į savaitę. Darbininkai prispausti ir bjauriai išnaudojami. Jie pritruko kantrybės: Pasikvietė Shoe Workers Protective Unijos organizatorių. Vasario 16 d. įvyko pirmas susirinkimas. Dalyvavo apie du šimtai darbininkų. Reikia pastebėti, kad lietuvių lankėsi nedaug. O čionai jų dirba diktas skaičius. Lietuviai dirba sunkiausius darbus. Taip vadinamuose darbų pabaigimo departmentuose. Ten reikia skubintis ir mažai gauna mokėti. Praeitais metais, ant tų darbų uždirbdavo $24 į savaitę, bet dabartiniu laiku kai ant nekurių darbų negali uždirbti daugiau 10 ir 12 dolerių į savaitę. Darbo laikas neapribuotas: 9-10 ir kartais net 14 valandų į dieną.

Jaunoms merginoms ir vaikinam nedaroma išimtis. Visi turi dirbti ilgas darbo valandas ir kartais dirba viršlaikius iki 9 vakare, už kurį darbą negauna užmokėti.

Darbininkai įgauna daugiau drąsos ir pradeda organizuotis. Į kiekvieną unijos sušauktą mitingą daugiau atsilanko darbininkų. Lietuviai irgi įsidrąsina ir stoja į uniją. Mažai tėra darbininkų, kurie neprigulėtų prie unijos. Dalykai tvarkosi gana gerai. Jau yra išrinkta lokolo valdyba. Kuomet organizaciniai bus prisirengta, tai tuomet bosams įteiks darbininkai reikalavimus.

J. A. Vytusys

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

WORCESTER, MASS.

Kovo (March) 24 ir 25 dd., pėtnyčioje ir subatoj, 52 Belmont St., Belmont Hall, įvyksta Tarptautinis Darbininkų Aps. bazaras. Visi lietuviai darbininkai dalyvaukite bazare. Dvidešimts penkių dolerių vertės naujas radio, lektrikinis pečiukas, ir smulkesni daiktai. O programa bus puikiausia. Pėtnyčioj dalyvaus ir bostoniečiai pildymui programo, subatoj, tarp kitų ir Aido Choras pildys programą. Čia bus galima gauti gardžių užkandžių ir minkštų gėrimų ir pr'e geros orkestros galėsite pasilinksminti. Pėtnyčioj prasidės kaip 7-tą val. vakare, o subatoj 2-rą val. po pietų ir tęsis iki 12-tai nakties. Įžanga 10 centų; kviečia visus Bazaro Rengėjai.

(66-68)

PLYMOUTH, PA.

Kovo(March) 22 dieną, 7-tą val. vakare, A. Stravinsko svetainėje, 42 Ferry St. bus rodamas judomas paveikslas iš Sovietų Sąjungos po vardu: "Ten Days That Shook The World." Tai yra labai žingeidus paveikslas, kurį turėtų matyti kiekvienas darbininkas. Įžanga labai pigi. Kviečiam visas ir visus skaitlingai atsilankyti.

Komisija.

(66-67)

WORCESTER, MASS.

Prieš Fašistinio Komiteto mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, 21 kovo (March), kaip 8-tą val. vakare, Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott St. Visų draugijų atstovai būtinai turite dalyvauti, nes yra daug svarbių dalykų aptarti.

Org. J. J. B.

(66-67)

CLEVELAND, OHIO

Drg. K. B. Karosienė kalbės 23 kovo, ketverge, Lietuvių Svetainėje, 6835 Superior Ave. Ji lankėsi Sovietų Sąjungoj ir kitose Europos šalyse. Kalbės išimtinai, ką ji matė savo akimis ir patyrė savo kelionėje. Ypač daug aiškins apie gyvenimą darbininkų šalyje, Sovietų Sąjungoje. Daug aiškins apie moterų reikalus, tat skaitlingai susirinkite jos išklausyti.

(65-68)

PER "LAISVĘ" GALITE ĮSIGYTI REMINGTON TYPEWRITERS

"Laisvė" gali pristatyti jums į namus šių metų, vėliausio išdirbimo, su naujais patobulinimais

TYPEWRITERIUS—RAŠOMAS MAŠINĖLES

Portable mašina, tik šį rudenį patobulinta su naujais parankumais prietaisais dabar galima ją įsigyti per "Laisvę."

KAINA $60.00

Didelė Nuolaida "Laisvės" Skaitytojams

Labai svarbu mokinant vaikus duoti jiems moderniškas mašinas. Nes ant senų mašinų yra skirtingi "keyboards" ir tas gadina darbo sistemą. Įpratus vienaip, vėliau sunku persilaužti kitais, ant naujos sistemos "keyboardo."

RAŠYKITE: "LAISVĖ"

427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

AR JAU SKAITĖTE NAUJĄ LDSA KNYGĄ

MOTERS KOVOTOJOS DEL KOMUNIZMO

Jei neskaitėt, laikas įsigyti ir sužinoti apie moterų atliktus darbus revoliuciniame darbininkų judėjime.

Joj aprašomos Paryžiaus komunarės ir jų karžygiška kova. Čia rasite žinių apie pasauliniai garsias darbininkių vadoves ir jų darbus del proletarinės revoliucijos, kuomet revoliucija dar tebebuvo tolimos ateities klausimas. Čion sužinosite kaip Rusijos darbininkės ir valstietės rengė revoliuciją, apeidamos caro žandarų ir šnipų sargybą; kaip jos dalyvavo pilietiniame kare ir kiek jos dabar prisideda prie socialistinės statybos.

Knygoje yra keletas davinių iš Lietuvos darbininkių kovos prieš fašizmą; taip pat yra raštų apie Amerikos darbininkes kovotojas.

Knygos kaina 25 centai. Platintojams imant nemažiau 5 kopijų duodame 25% nuolaidą.

Visa kita mūsų literatūra vajaus laiku parsiduoda už labai nupigintą kainą ir platintojams duodame 50% nuolaidą. Reikalaukit katalogo.

Užsakymus siųskite sekamu antrašu:

L. D. S. A.

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Policijos Komisionierius Pagyrė Alkstančius

Mūsų miesto policijai vis daugiau darbų atsiranda. Mat, alkanos bedarbių minios stoja į kovą, reikalaudamos pašalpos.

Komisionierius Mulrooney, kalbėdamas YMCA surengtam bankiete, pareiškė:

"Puikią kantrybę parodo tie, kurie kenčia." Kurgi nebus puiki kantrybė, kad policijos komisionierius samdo daugiau jėgų mušti alkanus, kuomet jie išstoja demonstratyviai prieš alkį!

Tą pačią dieną, kada komisionierius gyrė alkanus už kantrumą, dviejose vietose bedarbių demonstracijas policija su lazdomis mušdama išblaškė ir vienuoliką areštavo.

Bedarbiai, organizuokitės ir stokite į kovą prieš badavimo sąlygas.

James Walker ir Jo Bėdos

Bemajoraudamas tas ponas prisižėrė pinigų. Jis dabar gyvena, kaip ir visi milionieriai. Laikraščiai sako, kad kreiptasi prie popiežiaus, bet papa mano, kad buvęs majoras gali gyventi kaip išmano, bet divorso negali gauti. Ponia Walkerienė pareikalavo perskyrų per savo advokatą, pareikšdama, kad nuo jos vyras pasitraukė 1928 metais.

Neapsigaukite katalikai, darbininkai, kad Walkeriui reikalinga religija moralybės sumetimais arba, kad jis ieško pomirtinės laimės. Nieko panašaus. Jam religija reikalinga tamsinti darbininkus, kad juos būtų galima labiau išnaudoti.

DOVIDAS IR MENAMAS KRISTUS

Krikščionybė pasidalinus į kelias skirtingas tikybas: katalikų, stačiatikių, protestonų ir daugelį įvairių atskalų — sektų. Jos visos tiki į tą patį dievą, į tą patį kristų ir tulus "šventuosius". Bet religinės apeigos, maldos-poteriai, pasninkai ir kita kas, skiriasi vienų nuo kitų. Kaip žinome, katalikų kunigija skelbia, būk jų tikėjimas tikras ir geriausias, o visų kitų klaidingi. Ir jeigu eisime per visas tikybas, pas kiekvieną rasime tik savosios išgyrimus, o visas kitas laikant klaidingomis. Vienok principialiai, klasinių kovų klausimu, visų tikybų dvasiškija susitaiko ir tarnauja valdančiai kapitalistinei klasei. Jie visi visokiais būdais gina išnaudojimo — skriaudų sistemą!

Krikščionių Tikėjimo Prieštaravimai

Apie tikybų skirtumus čia nekalbėsim, tik imsim atydon abelno krikščionių tikėjimo **prieštaravimus.** Kunigija ir jų raštai sako, "Jezus Kristus, Sūnus Dievo, sykiu pats ir Dievu buvo ir yra." Gi dievas tik vienas. Tai išeina taip, kad Jezus yra ir patsai savęs tėvu.

Kitose vietose sako, kad Jezus sūnus žmogaus-Dovido. Štai "dievas" prižada Dovidui mesiją—sūnų: "tai aš tavo sėklą po tavęs prikelsiu, iš tavo strėnų išeisiančią," (2-ra kn. Zomelio). Jei taip, tai Dovido kraujas per jo ainių giminę tekėjo Jezaus gyslose. Kitais žodžiais, Jezus prasidėjo iš žmogiškos protoplazmos —sėklos iščiuje. Bet krikščionių išdirbtam Naujam Testamente pasakoja, kad ne Dovido prikelta sėkla, o tik "anio lo žodis stojosi kūnu." Ir nežiūrint šių prieštaravimų, krikščionys vis tiek vadina Jezų sūnumi Dovido.

Daleiskim, kad Jezus buvo sūnum Dovido pagal pižadą. Pagal dvasiškijos pasakas, jis (dievas) visagalis, tobulas, ir užvis labiausia neužkenčia nusidėjimų—nusidėjėlių žmonių, tai kodel jis pasirinko per juos pats įsikūnyti ir vadintis jų sūnum būt paveldėju instinktyviai jų prigimties? Kodel jis nepasirinko kitokį kelią atpirkimui tų nusidėjėlių? Ir dar nuo ko: pats nuo savęs! Juk jis "galėjo" visaip pasielgti. Jam priešintis niekas negalėjo. Jeigu tas "dievas" sutvėrė dangų, žemę, visą pasaulį ir kitus didžius stebūklus "padarė;" jei "aniolus," tokius gražius sutvėrimus pavertė į raguotus, uodeguotus, kanopuotus baidyklas, tai jis galėjo ir pats pasivertęs žmogum arba, kaip jie sako, "sūnų" paversti, nekliudant tos nuodėmingos žmonių padermės.

Bet, žinoma, ištikrųjų nieko panašaus nebuvo. Tik kad priduoti svarbos valdančiajai klasei, dvasiškija išgalvojo kokį ten mesiją Jezų ir surišo jį su karališka gimine — Dovidu. Mat, karaliai ir jų valdžios yra nuo dievo ir joms priešintis negalima—nevalia, nors per tai ir didžiausių vargų ir kančių kryžių neštum! Bet kaip tą Jezų su Dovidu galima suderinti? Tas krikščionis, ypač katalikus, Jezus yra kaipo šaltinis dorybių, būk jame absoliučiai nebuvo anei krislelio nuodėmių. Tačiaus jis jų kuo labiausiai neapkentė! Vadinasi, Jezus tikintiem už vis švenčiausias daiktas.

Nesutaikoma Pasaka

Na, o kas buvo Dovidas? Dovidas, kaip žemiau matysime iš paties "švento" rašto—biblijos, buvo ne tik paprastas nusidėjėlis, bet didis ištvirkėlis, svetimoteris, ir net žmogžudys! Pagal bibliją, kada izraelitų karalius Saulius teriojosi, kariavo su fylistėnais, iš priešo pusės buvo pastatytas ginkluotas milžinas galijotas. Dovidas, būdamas dar jaunu piemeniu, pasisiūlė ir stojo prieš jį dvikovon, ir Dovidas tik mažu akmeniu jį užmušė ir jo paties kardu nukirto galvą! Per tai Dovidas įgijo nuo Saulio garbės ir pastojo jo karininku. O ką karininkai daro, daug aiškinti nereikia: palaiko reakciją ant savųjų pavaldinių, gina išnaudotojų klasę, terioja, žudo svetimus, plėšia turtus ir t.t. Dovidas tame išsimokino ir tais darbais atsižymėjo.

Dovidas Buvo Kraugerys

Čia paduodam žodis į žodį kelias ištraukas iš biblijos. Štai: "Ir Dovidas mušė juos nuo ryto iki vakarui antrosios dienos, kad jų nei vienas neišliko. Ir Dovidas ėmė avis bei jaučius, ir tuos galvijus pirm savęs varė, ir jie sakė: tai Dovido plėšimas." (1-ma kn. Zomelio).

Ir taip Dovidas vesdamas panašius plėšimus, pagaliaus užgrobęs ir savo pono Saulio sostą, pats į jį atsisėdo, ir Saulio moteris, dukteris pavergė. Prie to dar: "Ir Dovidas vedė dar daugiau moterų ir nepriviničiavotų moterų Jeruzalėje." (2kn. Zom.) Dovidas ir karalium būdamas, veik be paliovos daužėsi, teriojosi su kaimynais.

Tolhaus biblija sako: "Bet syrionai bėgo del Izraelitėnų ir Dovidas syrionus išmušęs atėmė jiems septynis šimtus vežimų ir užmušė keturiasdešimts tūkstančių raitelių, priegtam Zobaką vyresnįjį ant kareivių mušė jisai, kad čia pat numirė." (2 kn. Zom.)

"Nuo to metui prajus, Dovidas kariavo prieš vaikus Amon, kad juos išpūstijus, bet pats pasilikęs namie."

"Dovidas turėjo 9 pačias privinčiavotas ir daugelį nepriviničiavotų. Bet jam jų dar neužteko; pamatęs gražią moterį, savo vergo, karan išsiųsto, pačią, liepė jam parvesti ir jis ją išgėdino ir po tam jos vyrą nužudė!

Idant pilniaus ir tikriaus nušviest Dovido beširdišką bjaurumą—to Dovido, kurį dar daugelis darbo žmonių, nežinodami ir kunigų apgaudinėjami, garbina, tai čia tenka kiek daugiau paciituoti iš vadinamo "švento" rašto. Štai minėta moteriškė ir Dovido žvėriški darbai! Biblija sako: "Ir nusidavė, kad Dovidas apie vakarą kėlėsi iš savo patalo ir vaikštinėjo ant stogo savo karališkojo buto, ir išvydo nuo stogo moteriškę besimazgojančią; o ta moteris buvo labai graži. Ir Dovidas nusiuntęs davė klausinėti apie tą moteriškę ir sakyti: ar tai ne Bat Sėba, duktė Eliamo, Uriošiaus, Etyto, pati? Ir Dovidas paslus nusiuntęs davė ją parvesti. Ir kaip ji pas jį jėjo, sugulėjo jisai su ja. O ji apsičystijo nuo savo nečystybės ir pargryžo vėl į savo namus. Ir ta moteriškė neščia pastojo, ir ji nusiuntusi apsakydino Dovidui: aš neščia pastojau."

Toliaus šį dalyką cituoti žodis žodin užimtų perdaug vietos. Kas nori persitikrinti, lai perskaito originale **(2 kn. Zomelio, P. 11).**

Dovidas Papildo Žmogžudystę

Negana ką Dovidas nuskriaudė šią moterį, bet ką jisai padarė jos vyrui! Parsaukė jį iš karo lauko, išklausinėjo, kaip kare einasi ir liepė eiti namo. Matomai, Dovidas norėjo suverst savo kaltę ant jo. Bet Uriošius, ar tai apimtas aklu patriotiniu jausmu, ar numanydamas apie tą blogą su jo moteria, nėjo namo. Dovido užklaustas, "Argi ne iš karo parėjai, kodel gi nenuėjai į savo namus?" atsakė: "Viešpatie karaliau, kad mano ponas ir mano draugai, tavo tarnai, kariauja, o aš turėčiau namie valgyti, gert ir su pačia sugulėti! Kaip gyvas to nepadarysiu."

"Ir Dovidas kvietė jį, kad po jo akių valgė ir gerė, ir prigirdė jį. Ryto metą rašė Dovidas gromatą Joabui, (karo vadui) ir Uriošius turėjo tą nunešti. O taip jis rašė toje gromatoje: statykite Uriošių į mūšį, kur skaudžiausiai kariaujama, o jūs šalin traukitės nuo jo, kad jis užmuštas būtų ir numirtų."

Ir taip tyroniška Dovido ranka nužudė savo ištikimą vergą —nekaltą žmogų! Tą kruviną darbą atlikęs, jo pačią visiškai pasiėmė į savo rūmus, kurie jam pagimdė du sūnus. Pirmas mirė, o antras, pramintas Salomonu, užaugo ir liko savo tėvo Dovido įpėdiniu. Solomonas buvo moraliai dar didesnis ištvirkėlis, bet apie jį kitą kart pakalbėsim.

Dovido visas gyvenimas taip ir marguoja biblijoj čia minėtais ir dar bjauresniais darbais! Jeigu daleisim, kad buvo toks Jezus—dievas, kaip krikščionys tiki, tai jis niekuomet nebūtų leidęs pakilti iš tokių ištvirkėlių, plešikų, žmogžudžių giminės. Tiesa, kitose vietose biblija ir kunigai sako, kad Dovidas gailėjosi—metavojo už tuos nusidėjimus, ir dievas atleido. Bet vėl biblija parodo, kad jis ir po tam taip darė. Iš kitos pusės, kunigai vėl sako, kad dievas nusidėjimus neatleidžia, pakol nebūna atlyginta skriaudos. Na, o Dovidas ar atlygino? Ne. Kaip tik tam priešingai. Mat, tik valdančiajai klasei, didžiūnams, skriaudėjams, žudikams "dievas" atleidžia!

Ir šiandien eina provokacijos, užpuolimas ant darbo žmonių, jų išnaudojimas, plėšimai, karai ir kraujo liejimai! Kaip dvasiškija tą visą laimino pirmiau, taip daro ir dabar.

A. Arbačauskas.

WORCESTERYJ, MASS., DIDĖJA DARBININKŲ PERSEKIOJIMAS

WORCESTER, Mass.—Nuo kovo 4 dienos reakcija žymiai padidėjo. Pirmiau darbininkai galėdavo ramiai laikyti susirinkimus, bet dabar policija lenda visur, ypatingai į Bedarbių Tarybos susirinkimus. Ateina būriai policijos, dar ir stenografes atsiveda, kad užrekordavus viską, ką bedarbiai kalba.

Aną dieną užeinu į Lietuvių svetainę ir atrandu didelę puotą. Duris pradaręs, žiūriu, kad visi "mokyti", išdidūs ponai, susėdę apie stalus, tik barškina stiklus ir stikleliūs, prisipylę uždraustų skystimų. Buvo seredos vakaras; maniau, kad vestuvės ar kita kokia iškilmė, bet pasiteiravus pasirodė, kad sklokininkų girta puota apkalbėjimui, kaip kovot su komunistais. Dalyvių sudėtis: pradedant mėsos pardavėjais, baigiant butlegeriais, šios rūšies buvo didžiuma, nors buvo ir keletas apgautų darbininkų.

Pirmininkauja J. Motiejaitis, paaiškina, kad ši puota yra surengta tam, kad apkalbėjus, kaip geriaus kovoti su "priešais." Manau sau, žmonės kalbės, kaip kovoti prieš numažinimą bedarbiam pašalpos, prieš atėmimą iš dar bininkų namelių ir t.t., bet mano apsirikta. Kalba S. Bakanauskas, Kudarauskas, Šalavijus, V. Motiejaitis ir dar vienas, kurio nepažinau; matomai, iš kur kitur jis atsibaladojęs. Klausiau visų kalbų gana atydžiai, ir nei vieno žodelio nebuvo prisiminta apie darbininkų reikalus, kaip kovot prieš alkį, prieš naują karą, reakciją ir t.t., bet visi vienu balsu rėkia: "Mes, lietuviai, nenorime, kad mus žydeliai kontroliuotų! Laikykimės prieš bimbinius, (suprask, komunistus), nes jie nori mus sunaikinti!" Pastarasis kalbėtojas net isterišku balsu taip šaukė.

Stoviu ir negaliu suprasti, kęno čionai susirinkimas, ar nabašninko caro Mikės pogromščikų ar Kauno fašistų, kurie taip lygiai visą blogą suverčia ant žydelių, kad sukėlus tautų neapykantą, kad darbininkai prieš kapitalizmą nekovotų, o tarp savęs? Tik atsiminęs, kad vadinamų "bimbiniu," K. Partijos narių ir artimų jos simpatikų vienintėlis tikslas yra išgriovimas kapitalizmo iš pat jo pamatų ir įsteigimas komunizmo, tik tada supratau, kad tai lietuviškų renegatų čia girta puota, kurie taip ištikimai tarnauja buržuazijai, išeidami prieš bedarbių reikalus.

Bolševikas.

SCOTTSBORO JAUNUOLIAI PADĖTI Į PAVOJŲ

New York "Times" korespondentas rašo iš Decatur, Alabama, kur įvyks Scottsboro jaunuolių teismas kovo 27 d. Jis nurodo, kad tame kaimelyje tokios pat bjaurios sąlygos, kokios buvo Scottsbore. Balti patriotai yra žvėriško nusistatymo prieš juodveidžius. Valdžios viršininkai ir biznieriai atvirai grūmoja juodveidžiams. Laike teismo bus partraukta koks šimtas kareivių. Į teismą bus įleidžiami tik tie, kurie šerifui atrodys "ištikimi."

Jaunuoliai bus pasodinti į kalėjimą, kuris jau keli metai tuščias ir kuris pripažintas pavojingu sveikatai ir gyvybei. Korespondentas sako, kad niekas nedrįstų baltveidį dėti į šitą kalėjimą.

KANADOS POLICIJA UŽPUOLĖ LAIDOTUVES

Vienas "Laisvės" skaitytojas prisiuntė redakcijai iškarpą iš "Montreal Daily Herald," kuriame rašoma apie laidotuves darbininko Nick Zynchuk, kurį policija nužudė kovoje prie evikcijos. Laidotuves rengė Verduno Darbininkų Susivienijimas. Jose dalyvavo didelės darbininkų masės. Kruvinoji policija darė žvėriškus užpuolimus. Savo laiške tas draugas pastebi:

"Šis įvykis sujudino visą Montrealą. Aš pats dalyvavau tose laidotuvėse ir čia tik dešimta dalis teisybės, ką rašo buržuazinis laikraštis. Tokio policijos brutališkumo nebuvau matęs savo gyvenime. Pats savo akimis mačiau, kaip mušė žmones ir mačiau kokias dvidešimts parmuštų ant gatvės, apsipylusių krauju."

15 Žmonių Žuvo Nelaimėje

COLOMBO, Ceylon. — Ant norvegų laivo "Hinnoy" įvyko eksplozija. Kiek iki šiol žinoma, žuvo 15 žmonių.

Viena. — Austrijos diktatoniška valdžia didina savo kariuomenę nuo 7,000 vyrų iki 30,000.

Draugijų Adresai, Kurios Turi "Laisvę" už Organą

PITTSBURGHO IR APIELINKĖS PRIEŠFAŠISTINIS K-TAS, 1931:

Pirm. S. Ivanauskas, 354 Marguerite Ave., Wilmerding, Pa.
Pirm. pagelb. W. A. Kairys, 414 Broadway, Pitcairn, Pa.
Prot. sekr. A. K. Sliekienė, 3121 Elroy Ave., Pittsburgh, Pa.
Ižd. J. Gataveckas, 109 Cress St., Carnegie, Pa.
Fin. sekr. J. Urbonas, 1925 Harcum Way. S. S. Pittsburgh. Pa.

LIETUVIŲ SAULĖS PASALPIN. DRAUGIJOS, LINDEN, N. J.
Naujos Valdybos Adresai 1933 Metų
Pirmininkas A. Mazonas, 310 W. Price St., Linden, N. J.
Pirm. Pagelbininkas G. Kasiaskas, 715 N. King St., Elizabeth, N. J.
Protokolų Rašt. R. Tatulis, 1411 Clinton St., Linden, N. J.
Finansų Rašt. K. Lenarth, 110 W. 11th St., Linden, N. J.
Iždininkas J. Uskuėnas, 1501 S. Wood Ave., Linden, N. J.
Iždo Globėjai: L. Bartkienė ir J. Vertelis, 203 W. 16th St., Linden, N. J.
Maršalka, Kj. Meskauskas, 1802 So. Wood Ave., Linden, N. J.
Draugija susirinkimus laiko kiekvieną pirmą seredą mėnesio, 7:30 Valandą Vakare, po num. 1601 Wood Ave. Linden, N. J.
Koresp. G. Kardauskas, 201 W. 16th St. Linden, N. J.

LIETUVOS SŪNŲ DRAUGYSTĖS, GARDNER, MASS. VALDYBA 1933
Pirm. A. Grubinskas, 132 Washington St.
V. Pirm. K. Balsevičius, 10 Crawford St.
Fin. Sekr. K. Simkunas, R. F. D. Box 202 Gardner, Mass.
Protokolų Sekr. A. Rainis, 148 Mechanic St.
Iždin. J. Vaitiekus, 158 Waterford St.
Kasos glob. J. Lekečinskas, 135 Logan St. Ir J. Jokubėnas, 228 Pine St.
Maršalka, V. Genis, 16 Wright St.
Visi Gardner, Mass.

GARDNER, MASS
A.L.D.L.D 53 Kuopos Valdyba
Organizatorius, M. Sleiva, 80 Lennan St.
Iždininkas B. Bartulis, 6Crawford St.
Finansų raštininkas, A. Slekis, P. O. Box 4.
Protokolu raštininkas, S. Rasimavičius, 140 Mechanic St.

ROCHESTER, N. Y.
L. D. P. KLIUBO VALDYBOS ANTRAŠAI:
Pirmininkas Buguliškis P., 1120 North Street
Pirmininko pagelbininkas, Zirgulis, P., 52 Dale Street
Protokolų raštininkas Gendrenas, S., 67 Cutler Street
Finansų rašt. Miller, J. 8 Ludwig Pk.
Prie finansų pagelbininkai: Evans J., 640 Ridgeway Avenue
Daukas, Geo., 131 Joseph Avenue
Iždininkas Druseikis J., 52 Dayton Street
Maršalka Valečka A., 30 Kelly St.
L. D. P. Kliubas laiko susirinkimus kiekvieną mėnesį, antroj savaitėj, penktadienio vakare; pradžia 7:30 valandą.

VIENYBES DRAUGYSTĖ MONTELLO, Mass.
Valdyba 1931 metam:
Pirm. W. Geluseviča, 51 Glendale St.
Pirm. pagelb. A. Sauka, 256 Ames St.
Nutarimų rašt. J. Stripinis, 49 Sawtelle Ave.
Turto rašt. K. Venslauskis, 12 Andover St.
Ligonių rašt. M. Jazukevičia, 153 Ames St.
Iždininkas M. Mišikinis, 9 Burton St.
Iždo globėjai: P. Krušas, 141 Sawtelle Ave., B. Zdanavičia, 11 Glendale St., J. Balevičia, 86 Webster St.
Maršalka A. Barkauskas.

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ VYRŲ IR MOTERŲ DRAUGYSTĖ, MOLINE, ILL.
Valdyba 1931 Metam:
Pirm. K. Yuška, 825—4th Ave., Moline, Ill.
Pirm. pagelb. A. Matusevičia, 1003—25th St., Moline, Ill.
Fin. sekr. B. Daucenskas, 1552—10th Ave., E. Moline, Ill.
Prot. sekr. J. Julius, 48th St. & 5th Ave., Moline, Ill.
Iždininkas M. Jonaitis, 215—17th Ave., E. Moline, Ill.
Iždo globėjas J. B. Julius, 48th St & 5th Ave., Moline, Ill.
Maršalka J. Kairis, 2435—33rd St Moline, Ill

Moterų Pašelpinė Draugystė Birutė MONTELLO, MASS.
VALDYBOS ADRESAI:
Pirm. E. Beniulienė, 16 Bunker Ave.
Vice-pirm. O. Turskienė, 79 Vine St.
Prot. rašt. T. Zizen, 673 N. Main St.
Fin. Rašt. K. Čereškienė, 87 Battle St.,
Ižd. M. Klimavičienė, 81 Clarence St.
Kasos Globėjos:
V. Baronienė, 9 Broad St.
M. Drobienė, 221 Ames St.
V. Barkienė, 29 Intervale St.
Ligonių Rašt. M. Potsus, 184 Ames St.
Maršalka J. Simanskienė, 88 Vine St.
Visos gyvena Montello, Mass.

PLYMOUTH, PA.
Lietuvių Kapinių Korporacijos Valdybos Vardai ir Adresai
Pirmininkas J. Bagdžiunas, 228 Duffy, Ave. Pittsburgh, Pa. Tel. 9905
Vice- pirm. J. Kulponas, 27 Corlet St. Wilkes Barre, Pa., Tel. 34625
Kasierius K. Randavčikas, 613 Main St. Edwardsville, Pa., Tel. 74073
Prot. Rašt. J. Staskevičius, 10 Melrose Ave., Wilkes Barre, Pa., Tel. 34625
Finansų raš S. C. Kasparas, 27 Lynch Lane, Wilkes Barre, Pa., Tel. 20061.
Duobkasys, Jonas Kulponas, 27 Corlet St. Wilkes Barre, Pa., Tel. 34625.
Centro Telefonas 91840 po Aug. Stravinsko, 21 Ferry St., Plymouth, Pa.

Sovietų Žuvys

Puikiausios rūšies kenuotų Sovietų žuvų galima gauti per "Laisvę." Yra 5 rūšių. Po 15, 18, 20 ir 22 centus kenukas.

Gera nuolaida krautuvėms, kurios ims po 50 kenų vienos rūšies. Duodame ir po mažiau, bet brangiau kainuoja.

Norintieji naudotis Sovietų produktais, tuojaus klauskite informacijų sekančių antrašu:

"LAISVĖ"
427 Lorimer St.,
Brooklyn, N. Y.

PHILADELPHIA, PA.
Sovietų Mineralinių Vandenų
NARZAN IR BORJOM
Dabar galima gauti pas
J. GEGŽNĄ
412 W. Susquehanna Ave.
Taipgi pas jį galima gauti ir Sovietų žuvų. Tai puikiausios rūšies kenuotos žuvys.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomos

Šiandien ateikite delei savo sveikatos ištyrimo, o jums bus išaiškintą, kaip jūs fiziškai stovite.
Odos Nušašėjimai, Nervų Ligos, Abelnas Silpnumas, Skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės Ligos, Nervų įdegimas bei Reumatiški Nesveikumai.
Kvėpuojamųjų Kanalų ir Kitos ligos yra sekmingai gydomos naujoviškais, moksliškais būdais.
X-Spinduliai, Kraujo Ištyrimai, Laboratoriniai Tyrimai, Serumų bei Ciepu Išmirkštimai.
Prieinamą Kaina
Sąlygos pagal jūsų išgalę
Ištyrimas ir Patarimas Veltui
Kalbame lietuviškai
DR. ZINS
110 EAST 16th ST. N. Y.
Tarp 4th Ave. ir Irving Place
Isisteiges 25 metai
Valandos—9 AM. iki 8 PM.;
o Sekmadieniais 9 AM. iki 4 PM.

TELEFONAS Pulaski 5-1090 — ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ
NAUJAUSIOS MADOS
Rusiška PIRTIS Turkiška
Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.
M. TEITELBAUM, Manadžeris
IŽANGA DIENĄ IR NAKTĮ 50c SUBATOS VAK. 75c
Antroj klasėj lašais išsimaudymas ir miegojimas per visą naktį ant trečių lubų, oringam kambary—35c.
Naujai perdirbta Rusiškai-Turkiška Pirtis su moderniškais pagerinimais. Įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu vandeniu. Lapuotos vantos išsipėrimui veltui! MOTERIMS PANEDĖLIAIS IR UTARNINKAIS, nuo 10 valandos dieną iki 12 val. vakare. Trys gariniai kambariai delei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell St., tarpe Cook ir Deveboise Streets
TIES BROADWAY IR FLUSHING AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
KELRODIS: B. M. T. eleveiteriu; išlipt ant Flushing Ave. stoties; B. M. T. subway—išlipt ant Montrose Ave. stoties; visais Broadway karais—išlipt ant Flushing Ave.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey valstijose
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:
1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Bell—Oregon 5126
Keystone—Main 1417

Vietinės Žinios

BEDARBIŲ IR DIRBANČIŲ ATYDAI

Diena iš dienos mes laukiame ateinant geresnių laikų, bet, deja, jie neateina. Mes laukėme geresnio laiko per keturis metus, ir ko mes sulaukėme? Bedarbė su kiekviena diena didėja. 17,000,000 bedarbių ir didelė dalis jų badauja. Daugelis iš jų neturi vietos pernakvoti, bastosi gatvėmis ir miega urvuose. Daugelis bedarbių amžinai sunaikinti, ligos juos apniko, ir sveikatą atgauti jiem vilties nėra. Tai vis, kad jie neturėjo ką valgyti, kur pernakvoti.

Ne tik suaugę darbininkai, bet šimtai tūkstančių jaunuolių paliko benamiais, ir neturi kur galvą priglausti. Šiandien jaunuolių yra pilni miestai ir miesteliai, kurie norėtų dirbti, bet darbo nėra. Gi valdžia jaunuoliam neduoda pašalpos.

Tad, suaugę bedarbiai ir jaunuoliai, visi turime organizuotis ir stoti į kovą už ūmią pašalpą ir bedarbių apdraudą.

Kalbant apie tuos, kurie turėjo susitaupę kelis centus,—jų pinigai kliuvo bankuose. Daugelio visai žlugo. Ne ką geresnė padėtis ir tų, kurie turėjo kokią nuosavybę. Visų padėtis rūsti, ir turime vienytis, kad atsispirti prieš bedarbės slogutį, prieš krizio naštą, kurią kapitalistų klasė verčia ant darbininkų pečių.

Reikia tarti žodis kitas ir apie dirbančius. Jie irgi nėra užtikrinti, kad už dienos kitos nebus išmesti į bedarbių eiles. Vadinasi, visų padėtis pašėlusiai bloga. Tai kokia išeitis?

Darbininkai, nežiūrint, kokių politinių ar religinių pažiūrų esame, vienykimės. Pirmadienį, kovo 20 d., 7:30 val. vakare, "Laisvės" svetainėje bus platus Bedarbių Komiteto susirinkimas. Ateikite visi bedarbiai į šį susirinkimą. Daug kas nori pašalpą gauti, bet negali iš Home Relief Biuro išreikalauti. Ateikite į susirinkimą; pasikalbėsime ir stosime bendrai, kad išreikalauti pašalpą.

Bedarbių Komitetas.

Vakar Įvyko Red Cross Gibson Darbininkų Konferencija Prisirengti prie Generalio Streiko

Prisirengiama prie generalio streiko visose Red Cross Gibson dirbtuvėse. Tose dirbtuvėse siūdavo įvairius dalykus Raudonam Kryžiui. Merginos buvo žiauriai išnaudojamos. Įvedė kortų sistemą, ant kurių pažymima darbo laikas. Bet tas pažymėjimas toks painus, kad dažnai negaudavo užmokėti, kiek reikia. Adatos Amatų Bedarbių Tarybos iniciatyva sušaukta konferencija sekmadienį, kovo 19 d., Irving Plaza svetainėje.

Visų Red Cross Gibson dirbtuvių darbininkai buvo kviečiami dalyvauti konferencijoj, kad prisirengti prie generalio streiko visose Gibson dirbtuvėse.

Ar Technokratija Duos Gerlaikį?

Daugeliui teko girdėti, kad gerlaikis tuoj sugrįš. Buvo plačiai pasakojama, kad technokratija pagerins darbininkų būklę. Taigi tuo klausimu bus prelekcija pirmadienį, kovo 20 d., 7:30 val. vakare, "Laisvės" svetainėje.

Tadgi visi tie, kurie norite gauti gerus darbus; visi tie, kurie manote, kad mašinos atima iš jūsų darbus, būkite pažymėtu laiku "Laisvės" svetainėje, ir išgirskite inžinieriaus Degučio aiškinimus apie technokratiją, apie darbininkus ir mašinas, ir kaip darbininkai gali išrišti klausimą, kad mašinos jiems tarnautų.

Apginkime Areštuotus Bedarbius

Šiandien, kovo 20 dieną, Wilhiamsburg Courte bus teisiami du bedarbiai, Jacob Stok ir John Russo. Jiedu padėti po $5,000 bėla. Valdžia nori žiauriai nubausti šiuos bedarbius, kad įgązdinti kitus, kad jie nestotų kovon išreikalauti pašalpų.

Darbininkai privalo labai skaitlingai susirinkti į teismabūtį, kad parodyti, jog jie neapleis areštuotus bedarbius ir nedaleis juos pesmerkti kalėti už tai, kad reikalavo ūmios pašalpos.

Tardymas prasidės kai 9 val. ryte, tai būkime visi anksti ir neduokime nubausti areštuotus.

Bedarbis.

Areštavo Tris už Apvogimą Pašto

Areštuoti yra žymūs biznieriai; advokatas Richard Bagarozy, kuris turi raštinę 1775 Broadway; Robert Roberto, real estate pardavinėtojas, ir Dominick Gentile, savininkas Mona Lisa Kliubo.

Detektyvas Grover Brown sako, kad Bagarozy namuose rado boną $18,000 vertės, kuris yra dalis to, kas buvo pavogta iš Chicagos pašto. Įdomu, kad žymūs biznieriai surišama su pavogimu. Viso buvo pasigrobta $250,000.

Muzikantai Atmetė Algų Nukapojimą

New Yorko teatrų savininkai pasikėsina ant teatrų darbininkų algų. Jie nori vienu ypu nukirsti 20 nuošimčių uždarbių. Užvakar Musicians Union masiniam mitinge atmetė bosų pasiūlymą algų nukapojimo. Savininkai grąsino, kad jie skelbs lokautą. Būk jau nekurie teatrai užsidarę.

Darbininkai gali atsispirti prieš bosus dar geriau, jeigu jie atsikreips į publiką, kuri lanko teatrus.

Muzikantas.

Norėjo Berniukas Pinigų, Buvo Areštuotas

Areštavo 15 metų berniuką už norėjimą per garsinančius laiškus išgauti $5,000. Kovo pirmą profesorius Hoskins aplaikė laišką, kuriame reikalauja, kad atsiųstų $5,000 į New Yorko pašto "general delivery" George Delman vardu.

Užvakar Irving E. Garfinkel, gyvenantis 2039 Southern Bvld., atėjo į paštą ir paklausė: ar jūs neturite siuntinio, adrisuoto George Delmanui?

Pašto inspektorius jau senai laukė, kas ateis paklausti tokio siuntinio, ir areštavo berniuką. Vaikinas sakėsi, kad jam pinigai reikalingi pradėti bizni pardavinėti prekes per laiškus.

Rezignavo Greitos Pašalpos Viršininkai

Komitetas iš dešimts, kurių priešakyje stovėjo Alfred Smith, Lawson Purdy ir Frank Polak, padavė rezignaciją kovo 9 d. majorui O'Brien. Valdininkai nenori prisipažinti, kad jie rezignavo todel, kad jie nepatenkina alkanų bedarbių, bet pareiškė, kad mažesnis komitetas daug vikriau galėtų veikti; tai jie, didelis komitetas pasitraukia.

Faktas yra, kad alkaniems bedarbiams turtingojo miesto ponai duoda tik trupinį. Mėnesiui skiriama išleisti $6,500,000, tai lašas į viedrą vandens. Bet ir tos sumos didžiuma nušmugeliuojama. 1,500,000 New Yorko bedarbių alksta. Tik apie 80,000 šeimynų gauna pašalpą. Kiti visai pašalpos negauna. Kuomet eina reikalauti, tai policija užpuola bedarbius ir sumuša bei areštuoja. Puolimas ant alkanų dieną iš dienos kartojasi.

Paskutinėm dienom pradėjo skelbti, kad paskirta kelių taisymui $5,000,000. Tie bedarbiai, kurie gaudavo pašalpą, bus varomi dirbti prie kelių taisymo. Jie gaus padirbėti mėnesį. Tuos atmainys ir dės kitus. Ant karto pristatysią prie darbo po 15,000 bedarbių, paskui imsią iš eilės kitus. Reikia neužmiršti, kad bus vartojama diskriminacija prieš ateivius ir negrus bedarbius. Valstijos legislatūroj jau yra bilius, kad nepiliečiai bedarbiai nebūtų samdomi prie viešųjų darbų.

Bedarbiai turi organizuotis. Tik masinėm kovom bus galima apsiginti nuo bado.

Sugautas Bedarbių Pašalpų Vagilius

Vincent J. Fetter, 109-23 Pine Grove St., kuris buvo agentu prie dalinimo bedarbiam pašalpos, buvo sugautas suvogime jų pašalpų. Priteista jam nuo dvieju iki keturių metų Sing Sing kalėjimo. Betdidieji pašalpos šmugelninkai neliečiami.

Iš Kazio Stančiko Šermenų

Central Brooklyn, N. Y.

Kovo 13 d. mirė Kazys Stančaitis. Paliko dideliame nuliūdime žmoną Rožę ir dukrelę Rožę. Stančaitis buvo sunkaus darbo darbininkas. Jis, būdamas labai ramaus būdo žmogus, vienoj apielinkėj išgyveno apie 25 metus. Stančaitis, jo žmona ir dukrelė simpatizuodavo darbininkų judėjimui ir ateidavo į parengimus. Jie nejieškojo laimės už debesų bet rūpinosi, kad būtų darbininkams lengviau gyventi ant žemės. Jie nekentė išnaudotojų ir kovojo prieš skriaudas.

Kazio Stančaičio laidotuvės įvyko kovo 16 d. Jis palaidotas Alyvų Kalno kapinėse. Prie velionio kapo F. Abekas pasakė prakalbą apie sunkų darbininkų gyvenimą ir kaip daugelį nuveda į kapus prieš laiką nelemta kapitalistinė sistema.

Tačiaus atsirado kelios ignorantės, kurios pradėjo triukšmuoti ir negražius žodžius vartoti prie velionio kapo. Mat, joms nepatiko, kodel ne kunigas pakviestas. Kunigas būtų padaręs sau biznį, o ir būtų apgaudinėjęs darbininkus, kad juos laimė laukia po mirties, ir lai juos čia engia kapitalistai ir kunigai. Joms buvo tinkamai ir drąsiai atsakyta kalbėtojo.

Reikią pagirti drg. Stančaitienę ir jos dukrelę, kad jos palaidojo Kazimierą Stančaitį labai gražiai ir be religinių burtų ir darbininkų apgaudinėjimo. Didelė simpatija šioj sunkioj valandoj Stančaitienei ir jos dukrelei.

Laidotuvėse Buvęs.

Ima Pirštų Antspaudus Pašalpos Punkto Tarnautojų

Riaketas taip įsivyravo, kad valdžia savo darbininkų pirštų antspaudus nuima, duodama darbą. Žinoma, tai atkreipta prieš tarnautojus, bet ne prieš valdininkus.

"Daily Worker" tilpo aprašymas, kur sakoma, kad penkto poskyrio policijos valdyboj, 201 Elizabeth St., Manhattan, pirštų antspaudų nuėmimas yra aktualis dalykas.

Tarnautojai yra prižiūrimi Civil Service Komisijos.

Pirma, negu tarnautojai gauna darbus, tai jiems stato eibę klausimų ir tik tuomet kalba apie darbo davimą.

gyventi. Jų būta persiskyrusių. Šalia "gyvenąs" rusas ištraukė moterį iš ugnies, taip ji ir liko gyva. O minėtą žmogų išvežė į ligonbutį ir daugiau nesimatė, nežinia, kur jis dingo."

Aš iš tų pasakojimų, nors ir nemalonūs jie, darau tokią išvadą: Kaip tenai nebūtų, neturime tuos bedarbius apleisti. Turime juos tankiau lankyti, duoti jiems geros literatūros, šviesti juos, nes tarpe pelų yra ir grūdų. Suvienyto fronto obalsį vykinkim visur, nepalikdami Hooverio miestų "gyventojų."

Korespondentų Mokyklėlės Mokinys **J. Žig.**

(Daugiau Vietos Žinių 5 p.)

Hoovervillėj Yra Jaunuolių

Kaip visur, taip ir čionai randasi jaunų vaikinų, kurie kartu su senesniais vargsta miestų dumpose. Čionai paduodu pasikalbėjimą su lietuviu jaunuoliu, bet kuris nemoka lietuvių kalbos. Jis atvykęs iš Baltimorės, kaip ir daugelis kitų, darbo jieškoti. Nerado darbo, kitokios išeities nebuvo, kaip tik ant dumpo statytis būdą žiemai ir badauti kartu su kitais.

Šis jaunuolis yra apie 20 metų. Smarkus vaikinas, jau priklauso prie Jaunųjų Komunistų Lygos ir Bedarbių Taryboj yra aktyvus. Jeigu gyvenimas nenustums į dugną, tai susilauksim gero draugo.

Pakalbinau, kad rašinėtų "Laisvei" į anglų skyrių, tai su mielu noru pasidažėjo rašinėti apie jaunuolių kovas už gyvybę.

Klausiau apie švedų ir norvegų "koloniją," ar tiesa, kad jie nesigaili akmenų "svečiams" ir ar tiesą, kad jie tamsūs? "Tas tiesa," sako jaunuolis, "kad jie nenori girdėti apie jokią organizaciją, ir nemyli tokių, kurie kalba, apie tai, bet akmenais darbininkų nemėto, jeigu jų nesupykdo. Jes, du policmonai landžiojo iš būdos į būdą, ko tai jieškodami, tai jiems davė tiek akmenų, jog daugiau nieko nebejieškojo. Policmanus visi veja iš Hooverio miestų."

Toliau klausiau, ar tiesa, kaip esu girdėjęs, kad tenai nekurie girtuokliauja ir ar yra "bravoras?" Atsakymas toks: "Yra jaunuolis, mano metų, kuris daro munšainą, padaro labai blogą, bet už tai pigiai parduoda. Geria veik visi, o prisilakę durnavoja ir serga."

Kur jie pinigų gauna? "Renka varį, žalvarį ir kitus metalus ir pardavę pralaka ir voliojasi po mėšlyną. O kiti daro pogromus. Nesenai lenkai prisilakę sudegino lietuvio gerą būdą, bėgantį iš būdos primušė ir beždo paliko prie ugnies. Būtų sudegusi moteris kuri buvo atėjusi persiprašyti vyrą, kad grįžtų atgal

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĘ"

PARDAVIMAI

PARDAVIMAS

PARDUODU farmą 18 ekerių su gyvuliais, paukščiais ir visi farmos įrankiai geriausiam užlaikyme, geri budinkai. Parduoda pats savininkas; klauskite F. M. Bertulis, Box 181 Stratford, Conn. Telefonas 70-973 M. Arba Charles Staniulis, 162 Metropalitan Ave. Brooklyn, N. Y. (66-72)

PARSIDUODA

Parsiduoda labai puikus baltas eskimosiškas šuo, vadinamas "spitz". Vienų metų senumo ir kaina labai žema. Parduodam todel, kad persikraustėme į tokią vietą, kur draudžiama šunį laikyti. Anna, 210 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.; įėjimas iš užpakalio, ant antrų lubų. (45)

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS draugas, kuris norėtų keliauti po visą Ameriką. Informacijų delei kreipkitės šiuo antrašu: Vilkas, 206 Bushwick Ave. Brooklyn, N. Y. (65-66)

REIKALAVIMAS

Reikalingas partneris prie bučernės biznio su patyrimu. Priimsiu ant lengvų išlygų. Lietuviško partnerio todel reikalauju, kad didelį biznį darau su lietuviais.
212 Manhattan Ave.
Brooklyn, N. Y.
(64-66)

IŠRANDAVOJIMAI

PARSIRANDAVOJA

PASIRANDAVOJA fornišiuoti kambariai, garu apšildomi, visi moderniški įtaisymai, su atskiru įėjimu. Mokestis gana žema. 105 So 3rd St. Brooklyn, N. Y. (64—67)

KRAUJO SPECIALISTAS
Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos.
Padarau ištyrimą kraujo ir šlapumo
DR. MEER
156 W. 44th St., Room 302
New York, N Y.
Valandos Priėmimo:
Ryte nuo 10 iki 1, Po pietų nuo 2 iki 9 val. vakare
Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Telefonas Lackawanna 4-2180

VOKIETYS SPECIALISTAS
Kraujo, odos, šlapinimos ir gimdymo organų
DR. M. FILURIN
215 E. 12th St.
Tarp 2nd ir 3rd Aves
NEW YORKE
Valandos nuo 10 iki 1
Nuo 4 iki 8
Nedėliom nuo 10 iki 2
Odos ligos gydomos su X-ray ir patinusias gyslas ištraukinimais

Telephone, Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

402 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuviškų ir Amerikoniškų Stilium
SYKĮ ATSILANKĘ PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARČIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

Laisvė Gaunama ant Sekančių Stočių

Brooklyne:

136 Irving Ave.
1538 Dekalb Ave.
So. 4th and Havemeyer Sts.
Bedford Ave. and So. 5th St.
187 Bedford Avenue
223 Bedford Avenue
222 Berry Street
135 Grand Street
287 Grand Street
350 Grand Street
Marcy Ave. and Grand St.
146 Union Avenue
Metropolitan and Lorimer Sts.
617 Grand Street
Graham Ave. and Stagg St.
Flushing Ave. and Broadway
Hewes Street and Broadway
Lorimer St. and Broadway
180 Grand Street
114 Union Avenue
67 Hudson Avenue
60 Hudson Avenue
114 Bridge Street

New Yorke:

Allen ir Canal St.
Bowery and Delancey Street
Bowery and Houston Street
3rd Avenue and 14th Street
Chatham Square
Desbrosses and Greenwich St.
685 Washington Street
6th Avenue and 42nd Street
1st Avenue and 4th Street

Dr. M. Maisel, Specialistas
Vyrų ir moterų ligų, ūmias ir chroniškas kraujo ir odos ligas, gydau įčirškimu; kraujo ir pūslės analizai
107 E. 17th STREET
Near 4th Ave. (Union Square)
Val.: 10-1, 4-8, Nedėliom: 10-12
Pilna Egzaminacija $2.00

JONAS STOKES
FOTOGRAFAS
Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją naujon vietom, po numeriu 512 Marion St., kampas Broadway, Chauncey Street stotis Brooklyn, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuopuikiausi.
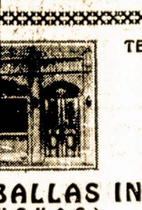
JONAS STOKES
512 Marion St., kampas Broadway
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Glenmore 5-9467

KOJŲ LIGOS
Garankščiuotos kraujagyslės, skaudūs kojų ir kulnelių sutinimai iš priežasties kraujagyslių įdegimo, kojų nuvargimas ir "sunkumas", reumatiški kojų skaudėjimai, kojų pūliuojanti skaudulial, niežtinčios kojų ekzymos—visi šie nesveikumai dabar yra gydomi naujausiais vokiškais būdais be operacijų.
Vokietys specialistas New Yorke aprubežiuoja savo praktiką vien tik gydymui kojų ligų: Dr. Otto Meyer, 208 West 54th St.; jo ofiso valandos yra kasdien (apart nedėldienių) nuo 2 iki 6

Telephone, Evergreen 6-5310
J. GARŠVA
Graborius
UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas vestuvėms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

NOTARY PUBLIC

TEL. STAGG 2-5043
MATHEW P. BALLAS INC.
(BIELIAUSKAS)
GRABORIUS
UNDERTAKERS AND EMBALMERS
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM Į KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKĄ PIRMĄJAI PAGALBAI AMBULANSINĮ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĘ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERĮ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIŪRĖTI. DUODAM GRAŽIA VIETĄ SAVO MYLIMUOSIUS PAŠARVOTI DOVANAI.
VISAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į MUS, O MĖS KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.
MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ. MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

DR. HERMAN MENDLOWITZ
Praneša visuomenei, jog jis atsidaro savo ofisą Williamsburghe:
252 Berry St., Brooklyn, N. Y.
arti Grand Street
Telefonas Evergreen 6-3959
Ofiso valandos nuo 1 iki 4 kas dien, seredoms ir subatoms nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.